

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) nr 889/2008

z dnia 5 września 2008 r.

ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 4, art. 11 akapit drugi, art. 12 ust. 3, art. 14 ust. 2, art. 16 ust. 3 lit. c), art. 17 ust. 2 oraz art. 18 ust. 5, art. 19 ust. 3 akapit drugi, art. 21 ust. 2, art. 22 ust. 1, art. 24 ust. 3, art. 25 ust. 3, art. 26, art. 28 ust. 6, art. 29 ust. 3 oraz art. 38 lit. a), b), c) i e), a także art. 40,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 834/2007, w szczególności jego tytuły III, IV oraz V, określa podstawowe wymagania w zakresie produkcji, znakowania i kontroli produktów ekologicznych w sektorze uprawy roślin i chowu zwierząt. Należy określić szczegółowe zasady stosowania tych wymagań.
- (2) Opracowanie nowych szczegółowych zasad produkcji w odniesieniu do niektórych gatunków zwierząt gospodarskich, ekologicznej akwakultury, wodorostów morskich i drożdży wykorzystywanych jako żywność lub pasza na poziomie wspólnotowym będzie wymagało więcej czasu, dlatego powinno stanowić przedmiot późniejszej procedury legislacyjnej. Zatem stosowne będzie wyłączenie tych produktów z zakresu niniejszego rozporządzenia. Jednakże w odniesieniu do niektórych gatunków zwierząt gospodarskich, produktów akwakultury oraz wodorostów morskich powinny mieć zastosowanie, z uwzględnieniem odpowiednich zmian, wspólnotowe zasady produkcji kontroli i znakowania, zgodnie z art. 42 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.
- (3) Aby uniknąć niejasności i zapewnić jednolite stosowanie zasad produkcji ekologicznej, należy określić niektóre definicje.
- (4) Zasadniczo podstawą ekologicznej produkcji roślin jest odżywianie roślin poprzez ekosystem gleby. Dlatego należy zakazać upraw hydroponicznych, w przypadku których

rośliny rosną z korzeniami znajdującymi się w podłożu obojętnym z pożywką zawierającą rozpuszczalne sole mineralne i substancje odżywcze.

- (5) Ekologiczna produkcja roślin obejmuje różnorodne metody upraw i odbywa się przy ograniczonym użyciu nawozów oraz środków użyźniających glebę o niskiej rozpuszczalności, dlatego metody te należy określić. Należy w szczególności określić warunki użycia niektórych środków niesyntetycznych.
- (6) Należy znacznie ograniczyć użycie pestycydów, które mogą mieć szkodliwe skutki dla środowiska lub powodować obecność pozostałości pestycydów w produktach rolnych. W zwalczaniu szkodników, chorób i chwastów priorytetowe znaczenie należy nadać stosowaniu środków zapobiegawczych. Dodatkowo należy określić warunki stosowania niektórych środków ochrony roślin.
- (7) Do celów rolnictwa ekologicznego, na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91 ⁽²⁾ dopuszczono używanie – na szczegółowo określonych warunkach – niektórych środków ochrony roślin, nawozów sztucznych, środków użyźniających glebę, a także niektórych nieorganicznych materiałów paszowych, dodatków paszowych oraz substancji wspomagających procesy przetwarzania pasz, a także niektórych środków myjących i dezynfekujących. Aby zapewnić ciągłość rolnictwa ekologicznego, należy nadal dopuszczać te środki i substancje, zgodnie z przepisami określonymi w art. 16 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Ponadto w celu zapewnienia jasności celowe jest zamieszczenie w załącznikach do niniejszego rozporządzenia wykazów produktów i substancji dozwolonych na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91. Na innej podstawie prawnej, mianowicie na podstawie art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, możliwe będzie dodawanie do tych wykazów innych produktów i substancji w przyszłości. Zatem celowe będzie oznaczenie we wspomnianym wykazie przy pomocy osobnych symboli szczególnego charakteru każdej kategorii produktów i substancji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 22.7.1991, s. 1.

- (8) Całościowe podejście do rolnictwa ekologicznego wymaga prowadzenia produkcji zwierzęcej związanej z gruntami rolnymi, czyli takiej, w której do nawożenia roślin używa się wytworzonego nawozu. Ponieważ chów zwierząt zawsze wiąże się z gospodarowaniem gruntami rolnymi, należy ustanowić przepis zakazujący produkcji zwierzęcej bez użycia gruntów. W przypadku ekologicznej produkcji zwierzęcej przy doborze ras należy uwzględnić ich zdolności dostosowania się do miejscowych warunków, żywotność i odporność na choroby, a także propagować jak największą różnorodność biologiczną.
- (9) W niektórych okolicznościach podmioty gospodarcze mogą mieć problemy z uzyskaniem ekologicznych zwierząt hodowlanych pochodzących z ograniczonej puli genów, co może utrudnić rozwój sektora. Dlatego należy dopuścić możliwość wprowadzania do gospodarstw w celach hodowlanych ograniczonej liczby zwierząt pochodzących z hodowli nieekologicznej.
- (10) Ekologiczny chów zwierząt powinien odbywać się w sposób zapewniający zaspokojenie potrzeb zwierząt w zakresie ich zachowań. W związku z tym pomieszczenia dla wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich powinny zaspokajać ich potrzeby w zakresie wentylacji, oświetlenia, przestrzeni i wygody. Zwierzęta powinny ponadto mieć wystarczającą ilość miejsca do swobodnego poruszania się oraz rozwijania swoich naturalnych zachowań społecznych. Należy określić szczegółowe warunki w zakresie pomieszczeń i metod chowu niektórych zwierząt, w tym pszczoł. Te szczegółowe warunki powinny służyć zapewnieniu wysokiego poziomu dobrostanu zwierząt, który stanowi priorytet w ekologicznym chowie zwierząt, dlatego też mogą one wykraczać poza wspólnotowe normy dotyczące dobrostanu zwierząt odnoszące się do rolnictwa ogółem. Ekologiczne metody chowu powinny zapobiegać zbyt wczesnemu dojrzewaniu drobiu. W związku z tym istnieje konieczność ustanowienia szczegółowych przepisów mających na celu zapobieganie intensywnym metodom chowu. Należy zagwarantować w szczególności, by chów drobiu trwał do osiągnięcia przezeń minimalnego wieku ubojowego lub by chowano wolno rosnące odmiany drobiu, tak aby w każdym przypadku wyeliminować zachętę do stosowania intensywnych metod chowu.
- (11) W większości przypadków zwierzętom gospodarskim należy zapewnić stały dostęp do pastwisk na otwartej przestrzeni, o ile pozwalają na to warunki pogodowe, przy czym tereny te należy zasadniczo objąć odpowiednim systemem rotacji.
- (12) Aby zapobiec zanieczyszczeniu składnikami odżywczymi zasobów naturalnych, takich jak gleba i woda, należy określić górną granicę użycia obornika na hektar oraz obsady zwierząt na hektar. Granica ta powinna odnosić się do zawartości azotu w oborniku.
- (13) Należy zabronić okaleczeń prowadzących do stresu, krzywdy, choroby lub cierpienia zwierząt. Jednakże na ściśle określonych warunkach można dopuścić określone działania mające zasadnicze znaczenie z punktu widzenia niektórych rodzajów produkcji oraz bezpieczeństwa zwierząt i ludzi.
- (14) Zwierzęta gospodarskie należy żywić paszami roślinnymi i paszami wytworzonymi zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego – pochodzącymi najlepiej z własnego gospodarstwa – uwzględniając przy tym potrzeby fizjologiczne zwierząt. Ponadto aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań żywieniowych przewidzianych dla zwierząt hodowlanych, należy zapewnić możliwość stosowania, na ściśle określonych zasadach, niektórych składników mineralnych, pierwiastków śladowych i witamin.
- (15) Ponieważ należy oczekiwać, że utrzymają się różnice regionalne w zakresie możliwości uzyskania przez ekologicznie utrzymywane przeżuwacze koniecznych podstawowych witamin A, D i E w dawkach pokarmowych, wynikające z różnych warunków klimatycznych oraz dostępnych źródeł pożywienia, należy dopuścić stosowanie tych witamin w dokarmianiu przeżuwaczy.
- (16) Opieka nad zdrowiem zwierząt powinna zasadniczo opierać się na zapobieganiu chorobom. Ponadto należy stosować określone działania w zakresie czyszczenia i dezynfekcji.
- (17) W rolnictwie ekologicznym nie wolno stosować syntetycznych alopacyjnych produktów leczniczych do celów zapobiegawczych. Jednakże w przypadku choroby lub zranienia się zwierzęcia wymagających natychmiastowego leczenia, stosowanie syntetycznych alopacyjnych środków leczniczych należy ograniczyć do ściśle określonego minimum. Ponadto w celu zagwarantowania konsumentom jednolitej produkcji ekologicznej należy zapewnić możliwość przyjęcia środków ograniczających, takich jak podwojenie okresu karencji po zastosowaniu syntetycznych alopacyjnych produktów leczniczych.
- (18) Należy ustanowić szczegółowe zasady zapobiegania chorobom oraz leczenia weterynaryjnego w pszczelarstwie.
- (19) Należy ustanowić przepisy wymagające od podmiotów gospodarczych wytwarzających paszę lub żywność, aby uwzględniały one odpowiednie procedury opierające się na systematycznej identyfikacji krytycznych etapów przetwarzania w celu zapewnienia, aby wytwarzane produkty przetworzone były zgodne z zasadami produkcji ekologicznej.
- (20) Aby umożliwić produkcję niektórych rodzajów ekologicznej przetworzonej żywności i pasz potrzebne są określone produkty i substancje nieekologiczne. Ujednolicenie przepisów dotyczących przetwórstwa win na poziomie wspólnotowym wymaga więcej czasu. Z tego względu w przetwórstwie win wspomniane produkty należy objąć odstępstwem do momentu ustanowienia szczegółowych zasad w ramach dalszego procesu legislacyjnego.
- (21) Do celów przetwarzania żywności ekologicznej, na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 dopuszczono użycie, w ściśle określonych warunkach, niektórych składników pochodzenia nierolniczego, niektórych środków używanych w przetwórstwie żywności i niektórych składników nieekologicznych. Dla zapewnienia ciągłości rolnictwa ekologicznego należy utrzymać dopuszczenie odnośnych produktów i substancji zgodnie z przepisami określonymi w art. 21 ust. 2 rozporządzenia (EC) nr 834/2007. Ponadto w celu zapewnienia jasności właściwe jest zamieszczenie

w załączniku do niniejszego rozporządzenia wykazu produktów i substancji, które dopuszczono do użycia na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91. W przyszłości na innej podstawie prawnej, mianowicie na podstawie art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, możliwe będzie dodawanie do tego wykazu innych produktów i substancji. Zatem celowe będzie oznaczenie we wspomnianym wykazie przy pomocy osobnych symboli szczególnego charakteru każdej kategorii produktów i substancji.

- (22) W pewnych warunkach produkty ekologiczne i nieekologiczne można zbierać i transportować jednocześnie. Należy określić szczegółowe przepisy w celu zapewnienia odpowiedniego oddzielenia produktów ekologicznych od nieekologicznych w trakcie obchodzenia się z nimi oraz w celu uniknięcia mieszania się produktów.
- (23) Przejście na ekologiczne metody produkcji wymaga okresów dostosowawczych w odniesieniu do wszystkich wykorzystywanych środków produkcji. Należy określić szczegółowe okresy dla poszczególnych sektorów produkcji, w zależności od uprzednio prowadzonej produkcji rolnej.
- (24) Zgodnie z art. 22 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 należy określić szczegółowe warunki stosowania odstępstw określonych w tym artykule. Właściwe jest określenie tych warunków w razie braku dostępności ekologicznych zwierząt, pasz, wosku pszczelego, nasion i sadzeniaków ziemniaków oraz składników organicznych a także w razie określonych problemów związanych z zarządzaniem produkcją zwierzęcą i okolicznościami katastroficznymi.
- (25) Geograficzne i strukturalne różnice w rolnictwie oraz ograniczenia klimatyczne mogą utrudniać rozwój produkcji ekologicznej w niektórych regionach, co wymaga przyjęcia odstępstw w zakresie charakterystyki budynków i urządzeń inwentarskich w odniesieniu do niektórych metod chowu. Dlatego należy dopuścić – na ściśle określonych warunkach – trzymanie zwierząt gospodarskich na uwięzi w gospodarstwach, które z racji swojego położenia geograficznego i ograniczeń strukturalnych, w szczególności na obszarach górskich, są małych rozmiarów i jedynie w przypadku, gdy chów zwierząt w grupach odpowiadających ich potrzebom w zakresie sposobu zachowania się nie jest możliwy.
- (26) W celu zapewnienia rozwoju powstającego sektora ekologicznego chowu zwierząt, w rozporządzeniu (EWG) nr 2092/91 przewidziano kilka tymczasowych odstępstw w zakresie trzymania zwierząt gospodarskich na uwięzi, warunków w pomieszczeniach inwentarskich oraz obsady zwierząt w gospodarstwie. Odstępstwa te powinny zostać tymczasowo utrzymane w mocy do momentu wygaśnięcia ich okresu obowiązywania, tak by nie zakłócić funkcjonowania sektora ekologicznego chowu zwierząt.
- (27) Uwzględniając znaczenie zapyłania w sektorze pszczelarstwa ekologicznego, należy umożliwić przyznawanie odstępstw umożliwiających równoległą produkcję jednostek pszczelarstwa ekologicznego i nieekologicznego w tym samym gospodarstwie.
- (28) W niektórych okolicznościach rolnicy mogą doświadczyć trudności w uzyskaniu dostaw zwierząt gospodarskich z chowu ekologicznego i ekologicznych pasz, dlatego należy zezwolić na używanie ograniczonych ilości ograniczonego asortymentu środków produkcji wytworzonych metodami nieekologicznymi.
- (29) Producenci prowadzący produkcję ekologiczną dołożyli znacznych starań na rzecz rozwoju ekologicznej produkcji nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego w celu uzyskania szerokiego wyboru odmian gatunków roślin, w przypadku których dostępne są ekologiczne nasiona i wegetatywny materiał rozmnożeniowy. Jednak w przypadku wielu gatunków nadal brak jest wystarczającej ilości ekologicznych nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego, zatem w przypadku tych gatunków należy dopuścić użycie nieekologicznych nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego.
- (30) Aby pomóc podmiotom gospodarczym w znajdowaniu ekologicznych nasion i sadzeniaków ziemniaków, każde państwo członkowskie powinno zapewnić stworzenie bazy danych zawierającej dane na temat dostępności na rynku ekologicznych nasion i sadzeniaków ziemniaków.
- (31) Obchodzenie się z dorosłym bydłem może być niebezpieczne dla hodowcy i innych osób zajmujących się bydłem. Dlatego należy przyjąć przepis dopuszczający przyznawanie odstępstw w końcowej fazie tuczenia ssaków, w szczególności bydła.
- (32) Okoliczności katastroficzne lub szeroko rozprzestrzenione choroby zwierząt i roślin mogą mieć poważne konsekwencje dla produkcji ekologicznej w dotkniętych regionach. Należy przyjąć odpowiednie środki pozwalające na zachowanie lub nawet odbudowę produkcji rolnej. Dlatego na dotkniętych obszarach należy zapewnić możliwość dostawy, w ograniczonym okresie, nieekologicznych zwierząt lub pasz.
- (33) Zgodnie z art. 24 ust. 3 i art. 25 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 należy określić szczegółowe kryteria dotyczące prezentacji, elementów składowych, rozmiarów oraz projektu logo wspólnotowego, a także prezentacji i elementów składowych numeru kodowego organu kontroli lub jednostki certyfikującej oraz oznakowania miejsca, w którym wyprodukowano produkt rolniczy.
- (34) Zgodnie z art. 26 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 należy określić szczegółowe wymagania w zakresie znakowania pasz ekologicznych, uwzględniając przy tym różnorodność oraz skład pasz, a także horyzontalne przepisy dotyczące znakowania mające zastosowanie do pasz.

- (35) Oprócz systemu kontroli ustanowionego w oparciu o przepisy rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt ⁽³⁾, należy ustanowić szczegółowe środki kontroli. W szczególności należy ustanowić szczegółowe wymagania w odniesieniu do wszystkich etapów produkcji, przetwarzania i dystrybucji produktów ekologicznych.
- (36) Informacje zgłaszane Komisji przez państwa członkowskie muszą umożliwiać ich użycie w sposób bezpośredni i jak najbardziej efektywny w zarządzaniu informacjami statystycznymi i danymi referencyjnymi. Aby osiągnąć ten cel, wszystkie informacje udostępniane lub przekazywane między państwami członkowskimi a Komisją należy przysyłać elektronicznie lub w formie cyfrowej.
- (37) Wymiana informacji i dokumentów między Komisją a państwami członkowskimi a także przekazywanie i zgłaszanie informacji Komisji przez państwa członkowskie odbywa się na ogół w formie elektronicznej lub cyfrowej. Aby poprawić sposób wymiany informacji zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej, a także zwiększyć zakres ich użycia, konieczne jest przystosowanie istniejących systemów komputerowych lub ustanowienie nowych. Należy przyjąć przepis przewidujący przystosowanie istniejących systemów komputerowych oraz ustanowienie nowych przez Komisję, a także ich wdrożenie po poinformowaniu państw członkowskich za pośrednictwem Komitetu ds. Rolnictwa Ekologicznego.
- (38) Warunki przetwarzania informacji w tych systemach komputerowych, a także formę i treść dokumentów przekazywanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007 należy często uaktualniać stosownie do zmian mających zastosowanie przepisów lub wymagań w zakresie zarządzania. Istnieje również konieczność przedkładania w jednolitej formie dokumentów przekazywanych przez państwa członkowskie. Aby osiągnąć te cele i uprościć procedury, a także zagwarantować, by wspomniane systemy komputerowe mogły funkcjonować bez opóźnień, należy określić formę i treść dokumentów w formie wzorów lub kwestionariuszy, które powinny być dostosowywane i uaktualniane przez Komisję po powiadomieniu Komitetu ds. Rolnictwa Ekologicznego.
- (39) Aby nie narazić na zagrożenie ciągłości produkcji ekologicznej, należy określić środki przejściowe w odniesieniu do niektórych przepisów ustanowionych na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91.
- (40) Należy uchylić i zastąpić nowym rozporządzeniem rozporządzenie Komisji (EWG) nr 207/93 z dnia 29 stycznia 1993 r. określające treść załącznika VI do rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych oraz ustanawiające szczegółowe zasady w celu wykonania przepisów art. 5 ust. 4 tego rozporządzenia ⁽⁴⁾, rozporządzenie Komisji (WE) nr 1452/2003 z dnia 14 sierpnia 2003 r. utrzymujące odstępstwo przewidziane w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91 w odniesieniu do niektórych gatunków nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego oraz ustanawiające zasady proceduralne i kryteria dotyczące tego odstępstwa ⁽⁵⁾ oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 223/2003 z dnia 5 lutego 2003 r. w sprawie wymogów w zakresie etykietowania związanych z ekologiczną metodą produkcji pasz, mieszanek paszowych i materiałów paszowych oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 2092/91 ⁽⁶⁾.
- (41) Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 traci moc i zostaje zastąpione rozporządzeniem (WE) nr 834/2007 z mocą od dnia 1 stycznia 2009 r. Jednakże wiele z jego przepisów należy nadal stosować, z pewnymi zmianami; co za tym idzie, należy przyjąć je w ramach niniejszego rozporządzenia. W celu zapewnienia jasności właściwe jest określenie związku między wspomnianymi przepisami rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 a przepisami niniejszego rozporządzenia.
- (42) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu Regulacyjnego ds. Rolnictwa Ekologicznego,
- PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

⁽⁴⁾ Dz.U. L 25 z 2.2.1993, s. 5.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 206 z 15.8.2003, s. 17.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 31 z 6.2.2003, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1.

Spis treści

Tytuł I	Przepisy początkowe	7
Tytuł II	Zasady produkcji, przetwórstwa, pakowania, transportu i przechowywania produktów	7
Rozdział 1	Produkcja roślinna	7
Rozdział 2	Produkcja zwierzęca	8
Sekcja 1	Pochodzenie zwierząt	8
Sekcja 2	Pomieszczenia inwentarskie i praktyki hodowlane	9
Sekcja 3	Pasza	12
Sekcja 4	Opieka weterynaryjna	13
Rozdział 3	Produkty przetworzone	14
Rozdział 4	Pakowanie, transport, przechowywanie produktów	16
Rozdział 5	Zasady konwersji	17
Rozdział 6	Szczególne zasady produkcji	19
Sekcja 1	Ograniczenia klimatyczne, geograficzne lub strukturalne	19
Sekcja 2	Brak dostępności ekologicznych środków produkcji	20
Sekcja 3	Szczególne problemy w zakresie zarządzania ekologiczną produkcją zwierząt	21
Sekcja 4	Okoliczności katastroficzne	21
Rozdział 7	Baza danych nasion	22
Tytuł III	Znakowanie	23
Rozdział 1	Logo wspólnotowe	23
Rozdział 2	Szczegółowe wymagania w zakresie znakowania paszy	24
Rozdział 3	Inne szczegółowe wymagania w zakresie znakowania	24
Tytuł IV	Kontrola	25
Rozdział 1	Minimalne wymagania kontroli	25
Rozdział 2	Wymagania kontroli w odniesieniu do roślin i produktów roślinnych	26
Rozdział 3	Wymagania kontroli w odniesieniu do zwierząt gospodarskich i produktów zwierzęcych	27
Rozdział 4	Wymagania kontroli w odniesieniu do przygotowywania produktów	28
Rozdział 5	Wymagania kontroli w odniesieniu do przywozu	29
Rozdział 6	Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek posługujących się umowami ze stronami trzecimi	29

Rozdział 7	Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek zajmujących się przetwórstwem pasz	30
Rozdział 8	Naruszenia prawa i wymiana informacji	30
Tytuł V	Przekazywanie informacji, przepisy przejściowe i końcowe	31
Rozdział 1	Przekazywanie informacji Komisji	31
Rozdział 2	Przepisy przejściowe i końcowe	32

TYTUŁ I

PRZEPISY POZACZKOWE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Niniejsze rozporządzenie określa szczegółowe zasady dotyczące produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli produktów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się w odniesieniu do następujących produktów:

- a) produktów pochodzących z akwakultur;
- b) wodorostów morskich;
- c) gatunków zwierząt gospodarskich innych niż gatunki, o których mowa w art. 7;
- d) drożdży używanych jako żywność lub pasza.

Jednakże w odniesieniu do produktów, o których mowa w lit. a), b) i c) akapitu pierwszego, do momentu ustanowienia szczegółowych zasad produkcji w odniesieniu do tych produktów na podstawie rozporządzenia (WE) nr 834/2007 stosuje się tytuł II, tytuł III oraz tytuł IV z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

Artykuł 2

Definicje

W uzupełnieniu definicji zawartych w art. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „nieekologiczny”: oznacza niepochodzący lub niezwiązany z produkcją określoną przepisami rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i niniejszego rozporządzenia;
- b) „weterynaryjne produkty lecznicze”: oznacza produkty określone w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁷⁾ w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych;
- c) „importer”: oznacza osobę fizyczną lub prawną w obrębie Wspólnoty zgłaszającą samodzielnie lub przez przedstawiciela przesyłkę do dopuszczenia do swobodnego obrotu we Wspólnocie;
- d) „pierwszy odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, której dostarczana jest przywożona przesyłka i która otrzymuje ją w celu dalszego przetworzenia lub wprowadzenia do obrotu;
- e) „gospodarstwo rolne” oznacza wszystkie jednostki produkcyjne funkcjonujące pod jednolitym zarządem w celu wytwarzania produktów rolnych;
- f) „jednostka produkcyjna” oznacza wszystkie środki wykorzystywane w danym sektorze produkcji takie jak obiekty

produkcyjne, grunty rolne, pastwiska, obszary na wolnym powietrzu, budynki dla zwierząt gospodarskich, obiekty do składowania płodów rolnych, produktów upraw, produktów pochodzenia zwierzęcego, surowców i innych środków produkcji związanych z tym sektorem produkcji;

- g) „produkcja hydroponiczna” oznacza metodę uprawy roślin z korzeniami znajdującymi się jedynie w roztworze substancji odżywczej lub w podłożu obojętnym, takim jak perlit, żwir lub wełna mineralna, do którego dodawana jest substancja odżywcza;
- h) „opieka weterynaryjna” oznacza wszelkie cykle opieki leczniczej lub profilaktycznej przeciwko jednemu wystąpieniu danej choroby;
- i) „pasze w okresie konwersji” oznaczają pasze będące w okresie konwersji na produkcję ekologiczną, z wyjątkiem pasz zbieranych w ciągu 12 miesięcy następujących po rozpoczęciu okresu konwersji, o którym mowa w art. 17 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

TYTUŁ II

ZASADY DOTYCZĄCE PRODUKCJI, PRZETWARZANIA, PAKOWANIA, TRANSPORTU I PRZECZOWYWANIA PRODUKTÓW EKOLOGICZNYCH

ROZDZIAŁ 1

Produkcja roślinna

Artykuł 3

Gospodarowanie glebą i nawożenie

1. W przypadku gdy potrzeby odżywcze roślin nie mogą być zaspokojone przy pomocy środków określonych w art. 12 ust. 1 lit. a), b) i c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w produkcji ekologicznej można używać – tylko w koniecznym zakresie – wyłącznie nawozów i środków poprawiających właściwości gleby wymienionych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia danego środka.

2. Zawartość azotu w oborniku zwierzęcym, określona w dyrektywie Rady 91/676/EWG ⁽⁸⁾ dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, stosowanym w gospodarstwie nie może przekroczyć 170 kg rocznie na 1 hektar użytków rolnych. Limit ten stosuje się wyłącznie do użycia obornika gospodarskiego, suchego obornika i odwodnionego nawozu od drobiu, kompostowanych odchodów zwierzęcych, w tym nawozu od drobiu, przekompostowanego obornika i płynnych odchodów zwierzęcych.

3. Gospodarstwa ekologiczne mogą zawierać pisemne umowy współpracy w zakresie zastosowania nadmiaru obornika pochodzącego z produkcji ekologicznej wyłącznie z innymi gospodarstwami i przedsiębiorstwami przestrzegającymi zasad produkcji ekologicznej. Maksymalny limit, o którym mowa w ust. 2, wylicza się z uwzględnieniem wszystkich jednostek produkcji ekologicznej zaangażowanych w taką współpracę.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

4. Aby poprawić ogólny stan gleby lub dostępność składników odżywczych w glebie lub w uprawach, można stosować odpowiednie preparaty z mikroorganizmów.

5. Do aktywacji kompostu mogą być stosowane odpowiednie preparaty na bazie roślin lub preparaty mikroorganizmów.

Artykuł 4

Zakaz produkcji hydroponicznej

Zabrania się produkcji hydroponicznej.

Artykuł 5

Zwalczanie szkodników, chorób i chwastów

1. W przypadku gdy odpowiednia ochrona roślin przed szkodnikami i chorobami nie jest możliwa z wykorzystaniem środków określonych w art. 12 ust. 1 lit. a), b), c) oraz g) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w produkcji ekologicznej można stosować jedynie środki, o których mowa w załączniku II do niniejszego rozporządzenia. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą potrzebę użycia danego środka.

2. Jeżeli chodzi o środki stosowane w pułapkach i dozownikach, z wyjątkiem dozowników feromonów, pułapki lub dozowniki te muszą zapobiegać przenikaniu substancji do środowiska oraz zapobiegać stykaniu się tych substancji z uprawianymi roślinami. Pułapki po użyciu należy zebrać oraz pozbyć się ich w sposób bezpieczny.

Artykuł 6

Szczegółowe zasady produkcji grzybów

W przypadku hodowli grzybów dopuszczalne jest stosowanie podłoży, które zawierają wyłącznie poniższe części składowe:

- a) obornik gospodarski i ekskrementy zwierzęce:
  - (i) pochodzące z gospodarstw produkujących zgodnie z ekologicznymi metodami produkcji;
  - (ii) lub określone w załączniku I wyłącznie wtedy, gdy produkt określony w ppkt (i) nie jest dostępny; i pod warunkiem że ich waga nie przekracza 25 % łącznej wagi wszystkich komponentów podłoża, z wyłączeniem materiału pokrywającego i dodanej wody, przed kompostowaniem;
- b) produkty rolne inne niż ujęte w lit. a) pochodzące z gospodarstw produkujących zgodnie z metodami produkcji ekologicznej;
- c) torf niepoddany obróbce chemicznej;
- d) drewno nieimpregnowane środkami chemicznymi po ścięciu;
- e) produkty mineralne wymienione w załączniku I, woda i gleba.

ROZDZIAŁ 2

Produkcja zwierzęca

Artykuł 7

Zakres

Niniejszy rozdział ustanawia szczegółowe zasady produkcji w odniesieniu do następujących gatunków: bydło, włącznie z gatunkami *bubalus* i bizon, zwierzęta z rodziny koniowatych, trzoda chlewna, owce, kozy, drób (gatunki wymienione w załączniku III) i pszczoły.

Sekcja 1

Pochodzenie zwierząt

Artykuł 8

Pochodzenie zwierząt ekologicznych

1. Przy wyborze ras lub linii należy brać pod uwagę zdolność zwierząt do przystosowania się do miejscowych warunków, ich żywotność i odporność na choroby. Dodatkowo należy kierować się możliwością uniknięcia określonych chorób lub problemów zdrowotnych związanych z niektórymi rasami lub liniami wykorzystywanymi w intensywnej produkcji, takich jak zespół napięcia u świń, zespół PSE (mięso jasne, miękkie, ciekące), nagła śmierć, spontaniczne poronienie oraz trudne porody wymagające cesarskiego cięcia. Pierwszeństwo należy dać rodzimym rasom i liniom.

2. W przypadku pszczoł pierwszeństwo przysługuje rasom europejskim *Apis mellifera* i ich miejscowym ekotypom.

Artykuł 9

Pochodzenie zwierząt nieekologicznych

1. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zwierzęta nieekologiczne mogą być wprowadzone do gospodarstwa w celach hodowli jedynie wtedy, gdy nie są dostępne w wystarczającej liczbie zwierzęta ekologiczne oraz z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–5 niniejszego artykułu.

2. W przypadku gdy stado jest utworzone po raz pierwszy, młode ssaki nieekologiczne należy chować zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej natychmiast po odsadzeniu. Ponadto od dnia, w którym zwierzęta są wprowadzane do stada, stosuje się następujące ograniczenia:

- a) bawoły, cielęta oraz źrebięta muszą być w wieku poniżej szóstego miesiąca życia;
- b) jagnięta i kozłeta muszą być w wieku poniżej sześćdziesięciu dni;
- c) prosięta muszą ważyć mniej niż 35 kg.

3. W przypadku odnawiania stada samce i samice nieródki ssaków chowanych nieekologicznie muszą być od momentu wprowadzenia do stada chowane zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej. Ponadto liczba samicy ssaków podlega następującym rocznym ograniczeniom:

- a) maksymalnie 10 % dorosłych zwierząt koniowatych lub bydła, włączając gatunki *bubalus* i bizon, oraz 20 % dorosłych świń, owiec i kóz mogą stanowić samice;
- b) w przypadku jednostek składających się z mniej niż 10 sztuk koniowatych lub bydła, lub mniej niż pięciu świń, owiec lub kóz, odnowienie, o którym mowa powyżej, ogranicza się do maksymalnie jednego zwierzęcia w roku.

Niniejszy przepis niniejszego ustępu zostanie zweryfikowany w 2012 r. w celu uchylenia go.

4. Odsetki określone w ust. 3 mogą być zwiększone do 40 % po uzyskaniu wcześniejszej zgody właściwego organu w następujących szczególnych przypadkach:

- a) kiedy znacznie zwiększa się gospodarstwo;
- b) kiedy zmienia się rasę;
- c) kiedy rozwija się nową specjalizację w chowie zwierząt gospodarskich;
- d) kiedy rasy zagrożone są wyginieciem, jak określono w załączniku IV do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 ⁽⁹⁾, przy czym w takim przypadku zwierzęta tej rasy nie muszą być nieródkami.

5. Przy odnowie pasiek dopuszcza się włączanie do jednostki produkcji ekologicznej rocznie 10 % królowych i rojów nieekologicznych, z zastrzeżeniem, że te królowe i roje zostaną umieszczone w ulach zawierających plastry lub węzę pochodzące z jednostek produkcji ekologicznej.

Sekcja 2

Pomieszczenia inwentarskie i praktyki gospodarskie

Artykuł 10

Zasady dotyczące warunków w pomieszczeniach inwentarskich

1. Izolacja, ogrzewanie i wentylacja budynków muszą zapewniać utrzymanie obiegu powietrza, poziomu kurzu, temperatury, względnej wilgotności powietrza oraz stężenia gazów nieszkodliwego dla zwierząt. Budynek musi umożliwiać wydajną naturalną wentylację i dopływ naturalnego światła.

2. Pomieszczenia dla zwierząt gospodarskich nie są obowiązkowe na terenach o odpowiednich warunkach klimatycznych umożliwiających zwierzętom przebywanie na otwartej przestrzeni.

3. Obsada zwierząt gospodarskich w budynkach musi zapewniać im komfort i dobrostan oraz spełnienie specyficznych dla danego gatunku potrzeb, które w szczególności zależą od gatunku, rasy i wieku zwierząt. Należy także uwzględnić sposób zachowania zwierząt, który zależy w szczególności od wielkości grupy i płci zwierząt. Obsada zapewnia zwierzętom dobrostan poprzez udostępnienie im wystarczającej przestrzeni do naturalnego stania, łatwego kładzenia się, obracania, czyszczenia się, zakładając możliwość przyjmowania wszystkich naturalnych pozycji oraz wykonywania wszystkich naturalnych ruchów, takich jak przeciąganie się czy machanie skrzydłami.

4. Minimalne powierzchnie pomieszczeń i otwartych wybiegów, a także inne właściwości budynków odpowiednie dla różnych gatunków oraz kategorii zwierząt ustanowiono w załączniku III.

Artykuł 11

Szczegółowe warunki dotyczące pomieszczeń inwentarskich oraz praktyk gospodarskich dla ssaków

1. W pomieszczeniach inwentarskich podłoga musi być gładka, ale nie śliska. Przynajmniej połowa powierzchni podłogi określona w załączniku III musi być lita, to znaczy nie może być zbudowana z listew ani krat.

2. W pomieszczeniu musi być wystarczająco dużo wygodnej, czystej i suchej powierzchni do leżenia/wypoczynku o konstrukcji litej bez listew. Na powierzchni wypoczynkowej musi znajdować się obszerne, suche miejsce do leżenia wyłożone ściółką. Ściółka musi składać się ze słomy lub innego odpowiedniego naturalnego materiału. Ściółka może być ulepszona i wzbogacona dowolnymi produktami mineralnymi wyszczególnionymi w załączniku I.

3. Niezależnie od art. 3 ust. 3 dyrektywy Rady 91/629/EWG ⁽¹⁰⁾ trzymanie cieląt w wieku powyżej tygodnia życia w indywidualnych boksach jest zabronione.

4. Niezależnie od art. 3 ust. 8 dyrektywy Rady 91/630/EWG ⁽¹¹⁾ maciory należy trzymać w grupach, z wyjątkiem końcowego okresu ciąży i w okresie karmienia.

5. Prosiąt nie można trzymać na płaskich podestach ani w klatkach.

6. Wybiegi muszą umożliwiać trzodzie chlewnej załatwianie potrzeb i rycie. Do celów rycia można stosować różne podłoża.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 28.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 340 z 11.12.1991, s. 33.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.2006, s. 15.

Artykuł 12

Szczegółowe warunki dotyczące pomieszczeń oraz praktyk gospodarskich dla drobiu

1. Zabrania się trzymania drobiu w klatkach.
2. Domowe ptactwo wodne musi mieć dostęp do strumienia, stawu, jeziora lub sadzawki w każdym przypadku, gdy pozwalają na to warunki atmosferyczne i higieniczne, tak aby możliwe było zaspokojenie potrzeb specyficznych dla określonych gatunków i spełnienie warunków w zakresie dobrostanu zwierząt.
3. Kurniki muszą spełniać następujące warunki:
  - a) przynajmniej jedna trzecia powierzchni podłogi musi być lita, to znaczy nie może być zbudowana z listew ani krat, oraz musi być pokryta ściółką, taką jak słoma, wióry drzewne, piasek lub torf;
  - b) powierzchnia pomieszczeń dla kur niosek musi zapewniać miejsce do gromadzenia odchodów;
  - c) muszą być wyposażone w grzędy w ilości i rozmiarach proporcjonalnych do wielkości grupy i ptaków, jak ustanowiono w załączniku III;
  - d) muszą mieć otwory wejściowe/wyjściowe o rozmiarach dostosowanych do wielkości ptaków, łączna długość tych otworów musi wynosić przynajmniej 4 m na 100 m² powierzchni pomieszczeń przeznaczonych dla ptaków;
  - e) w żadnym kurniku nie może przebywać więcej niż:
    - (i) 4 800 kurcząt;
    - (ii) 3 000 kur niosek;
    - (iii) 5 200 perliczek;
    - (iv) 4 000 samic kaczki piżmowej lub kaczki pekińskiej lub 3 200 samców kaczki piżmowej lub kaczki pekińskiej bądź innych kaczek;
    - (v) 2 500 kapłonów, gęsi lub indyków;
  - f) całkowita powierzchnia użytkowa kurników dla drobiu przeznaczonego do produkcji mięsnej w jednej jednostce nie może przekraczać 1 600 m²;
  - g) kurniki muszą być skonstruowane w sposób umożliwiający ptakom łatwy dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni.
4. Światło naturalne może być uzupełnione światłem sztucznym, tak aby maksymalny czas oświetlenia w ciągu doby wynosił 16 godzin z nieprzerwanym 8-godzinny okres odpoczynku nocnego bez światła sztucznego.

5. Aby zapobiec stosowaniu intensywnych metod produkcji, należy zapewnić, aby chów drobiu trwał do osiągnięcia przez drób minimalnego wieku ubojowego, albo aby utrzymywano wolno rosnące rasy i linie drobiu. W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy nie korzysta z wolno rosnących ras i linii drobiu, obowiązuje następujący minimalny wiek ubojowy:

- a) 81 dni w przypadku kurcząt;
- b) 150 dni w przypadku kapłonów;
- c) 49 dni w przypadku kaczek pekińskich;
- d) 70 dni w przypadku samic kaczek piżmowych;
- e) 84 dni w przypadku samców kaczek piżmowych;
- f) 92 dni w przypadku kaczek mulard;
- g) 94 dni w przypadku perliczek;
- h) 140 dni w przypadku indyków i gęsi przeznaczonych do pieczenia; oraz
- i) 100 dni w przypadku samic indyka.

Właściwy organ określa kryteria dotyczące ras i linii wolno rosnących lub sporządza ich wykaz, a także udostępnia te informacje podmiotom gospodarczym innym niż państwa członkowskie i Komisja.

Artykuł 13

Szczegółowe wymagania i warunki dotyczące pomieszczeń w pszczelarstwie

1. Pasieka musi być tak zlokalizowana, aby w promieniu 3 km od pasieki źródłami nektaru i pyłku były zasadniczo rośliny uprawiane metodami ekologicznymi lub roślinność naturalna lub rośliny uprawiane metodami o niewielkim wpływie na środowisko odpowiadającymi metodom opisanym w art. 36 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005⁽¹²⁾ lub w art. 22 rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999⁽¹³⁾, które nie stanowią zagrożenia dla kwalifikacji pasiek jako ekologicznych. Powyższe wymogi nie dotyczą obszarów, na których nie ma kwitnienia lub ule są w stanie uśpienia.
2. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć regiony lub obszary, na których praktykowanie pszczelarstwa spełniającego zasady produkcji ekologicznej nie jest możliwe.
3. Ule należy wykonywać zasadniczo z naturalnych materiałów niestwarzających ryzyka skażenia środowiska ani produktów pszczelarskich.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, s. 80.

4. Wosk pszczele stosowany do nowych węz musi pochodzić z jednostek produkcji ekologicznej.

5. Bez uszczerbku dla art. 25 w ulach dopuszcza się stosowanie wyłącznie produktów naturalnych, takich jak propolis, wosk i oleje roślinne.

6. Zabrania się stosowania syntetycznych repelentów podczas czynności pozyskiwania miodu.

7. Zabrania się pozyskiwania miodu z plastrów zawierających czerwie.

Artykuł 14

Dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni

1. Obszary na otwartej przestrzeni mogą być częściowo zakryte.

2. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 zwierzęta roślinożerne muszą mieć zapewniony dostęp do pastwisk, kiedy tylko pozwalają na to warunki.

3. W przypadku gdy zwierzęta roślinożerne mają dostęp do pastwisk w okresie wypasu, a system pomieszczeń zimowych daje zwierzętom swobodę ruchu, w miesiącach zimowych można odstąpić od obowiązku zapewnienia im obszarów na wolnym powietrzu.

4. Niezależnie od przepisów ust. 2, należy zapewnić dostęp do pastwisk lub terenów na wolnym powietrzu bykom ponadrocznym.

5. Drób musi mieć dostęp do terenów na wolnym powietrzu przynajmniej przez jedną trzecią część życia.

6. Otwarte zagrody dla drobiu muszą być głównie pokryte roślinnością oraz być wyposażone w urządzenia zabezpieczające, a także umożliwiać ptakom łatwy dostęp do poidel i karmników.

7. Jeżeli drób jest trzymany w pomieszczeniach zamkniętych w związku z ograniczeniami lub zobowiązaniami nałożonymi prawodawstwem wspólnotowym, ptaki muszą mieć stały dostęp do wystarczających ilości suchej paszy objętościowej i odpowiedniego materiału pozwalającego ptakom na zaspokojenie swoich potrzeb etologicznych.

Artykuł 15

Obsada zwierząt

1. Należy przyjąć taką łączną obsadę zwierząt, aby nie przekroczyć rocznego limitu 170 kg azotu na hektar użytków rolnych, o którym mowa w art. 3 ust. 2.

2. W celu wyznaczenia właściwej obsady zwierząt gospodarskich, o której mowa powyżej, właściwy organ ustala jednostki inwentarskie odpowiadające powyższemu limitowi, biorąc jako wytyczne wartości ustanowione w załączniku IV lub

odpowiednie przepisy prawa krajowego przyjęte na mocy dyrektywy 91/676/EWG.

Artykuł 16

Zakaz produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych

Zabrania się produkcji zwierzęcej bez gruntów rolnych, w przypadku której dany podmiot gospodarczy nie gospodaruje gruntami rolnymi lub nie zawarł pisemnego porozumienia o współpracy z innym podmiotem gospodarczym zgodnie z art. 3 ust. 3.

Artykuł 17

Jednoczesna produkcja zwierząt ekologicznych i nieekologicznych

1. Zwierzęta nieekologiczne mogą być obecne w gospodarstwie, pod warunkiem że są one chowane w jednostkach, których budynki i działki są wyraźnie oddzielone od jednostek produkujących zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej i chów obejmuje inny gatunek zwierząt.

2. Zwierzęta nieekologiczne mogą każdego roku korzystać, w ograniczonym czasie, z pastwisk ekologicznych pod warunkiem, że zwierzęta te pochodzą z systemu chowu określonego w ust. 3 lit. b) i pod warunkiem że zwierzęta chowane ekologicznie nie są w tym samym czasie obecne na pastwisku.

3. Zwierzęta chowane ekologicznie można wypasać na wspólnym terenie, pod warunkiem, że:

a) na gruntach w ciągu ostatnich trzech lat nie stosowano produktów innych niż dozwolone w produkcji ekologicznej;

b) zwierzęta nieekologiczne korzystające z danych obszarów pochodzą z systemu chowu odpowiadającego systemom opisanym w art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub w art. 22 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999;

c) produkty zwierzęce wytworzone przez zwierzęta ekologiczne w trakcie korzystania z tych obszarów nie są uznawane za produkty ekologiczne, chyba że zostanie przedstawiony przekonujący dowód wskazujący na odpowiednie odizolowanie tych zwierząt.

4. Zwierzęta można wypasać na obszarach nieekologicznych w trakcie spędu, gdy są pędzone z jednego pastwiska do drugiego. Ilość paszy nieekologicznej w postaci trawy i innych roślin, na których wypasane są zwierzęta w tym okresie, nie może przekraczać 10 % łącznej rocznej dawki pokarmowej. Ilość tę oblicza się w stosunku rocznym jako udział procentowy suchej masy pasz pochodzenia rolniczego.

5. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą zastosowanie przepisów określonych w niniejszym artykule.

Artykuł 18

Zarządzanie produkcją zwierzęcą

1. W rolnictwie ekologicznym zabronione jest rutynowe wykonywanie takich działań jak mocowanie elastycznej taśmy do ogonów owiec, przycinanie ogona i piłowanie zębów, kształtowanie dziobów lub usuwanie rogów. Niektóre z tych czynności mogą być w indywidualnych przypadkach dopuszczone przez właściwy organ ze względów bezpieczeństwa lub w celu poprawy zdrowia, dobrostanu lub higieny zwierząt gospodarskich.

Cierpienie zwierząt należy ograniczyć do minimum poprzez zastosowanie odpowiedniego znieczulenia lub analgezji i zaangażowanie wykwalifikowanego personelu do przeprowadzania zabiegów, a także wykonywanie zabiegów w najbardziej odpowiednim wieku zwierzęcia.

2. Dopuszcza się przeprowadzanie zabiegów kastracyjnych w przypadkach uzasadnionych utrzymaniem jakości produktów i tradycyjnymi praktykami produkcyjnymi, ale wyłącznie zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 akapit drugi.

3. Zabrania się okaleczania pszczoł, takiego jak przycinanie skrzydeł królowej.

4. Załadunek i rozładunek zwierząt odbywa się bez stosowania przymusu i wykorzystania elektrycznej stymulacji. Stosowanie środków uspokajających, zarówno przed, jak i podczas transportu, jest zabronione.

Sekcja 3

Pasza

Artykuł 19

Pasza pochodząca z własnego gospodarstwa lub z innych gospodarstw ekologicznych

1. W przypadku zwierząt roślinożernych, z wyjątkiem corocznego okresu, gdy zwierzęta są na sezonowym wypasie bydła zgodnie z art. 17 ust. 4, przynajmniej 50 % paszy pochodzi z samego gospodarstwa rolnego lub, w przypadku gdy nie jest to możliwe, jest produkowane we współpracy z innymi gospodarstwami ekologicznymi znajdującymi się zasadniczo w tym samym regionie.

2. W przypadku pszczoł na zakończenie sezonu produkcyjnego rodziny należy pozostawić z zapasem miodu i pyłku wystarczającym do przetrwania zimy.

3. Dopuszcza się sztuczne dokarmianie rodziny pszczelej, gdy przetrwanie ula jest zagrożone w wyniku warunków klimatycznych i wyłącznie w okresie między ostatnim zbiorem miodu a 15 dniem przed rozpoczęciem następnego okresu pożytku nektaru i spadzi. W dokarmianiu należy stosować ekologiczny miód, ekologiczny syrop cukrowy lub ekologiczny cukier.

Artykuł 20

Pasza zaspokajająca potrzeby odżywcze zwierząt

1. Wszystkie młode ssaki należy karmić naturalnym mlekiem, najlepiej mlekiem matki przez okres, który powinien wynosić, zależnie od gatunku, co najmniej trzy miesiące dla bydła, łącznie z gatunkami *bubalus* i bizon, i zwierząt z rodziny koniowatych, 45 dni dla owiec i kóz oraz 40 dni dla świń.

2. System chowu zwierząt roślinożernych należy oprzeć na najwyższym wykorzystaniu pastwisk, stosownie do ich dostępności w różnych porach roku. Co najmniej 60 % suchej masy dziennej dawki pokarmowej zwierząt roślinożernych powinna stanowić pasza objętościowa, zielona, susz paszowy lub kiszonka. Dopuszcza się obniżenie udziału tych pasz do 50 % dla zwierząt przeznaczonych do produkcji mlecznej na okres najwyżej trzech miesięcy we wczesnej laktacji.

3. Do dziennej dawki pokarmowej świń i drobiu należy dodawać paszę objętościową, zieloną, susz paszowy lub kiszonkę.

4. Trzymanie zwierząt gospodarskich w warunkach, które mogą prowadzić do anemii, lub stosowanie diety powodującej taki skutek jest zabronione.

5. Tucz musi być odwracalny na każdym etapie procesu chowu. Zabronione jest wymuszone karmienie zwierząt.

Artykuł 21

Pasze w okresie konwersji

1. Średnio do 30 % składu pokarmu mogą stanowić pasze pochodzące z produkcji w okresie konwersji. W przypadku gdy pasze z produkcji w okresie konwersji pochodzą z jednostki w samym gospodarstwie, odsetek ten można zwiększyć do 60 %.

2. Do 20 % całkowitej średniej ilości pasz, którymi karmione są zwierzęta gospodarskie, może pochodzić z wypasania lub zbiorów na pastwiskach trwałych lub działkach z uprawami roślin wieloletnich w pierwszym roku konwersji, pod warunkiem, że są one częścią samego gospodarstwa i że nie stanowiły one części jednostki produkcji ekologicznej tego gospodarstwa w ostatnich pięciu latach. W przypadku stosowania zarówno pasz w okresie konwersji, jak i pasz pochodzących z działek będących w pierwszym roku konwersji, całkowity łączny procent takich pasz nie może przekraczać maksymalnego procentu określonego w ust. 1.

3. Liczby wspomniane w ust. 1 i 2 są obliczane corocznie jako procent suchej masy pasz pochodzenia roślinnego.

Artykuł 22

Produkty i substancje określone w art. 14 ust. 1 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

1. W produkcji ekologicznej można stosować nieekologiczne materiały paszowe pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w art. 43 oraz wyłącznie wtedy, gdy są one wymienione w załączniku V, a także przestrzegane są ograniczenia określone w tym załączniku.

2. W produkcji ekologicznej można stosować ekologiczne materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego oraz materiały pochodzenia mineralnego wyłącznie wtedy, gdy są one wymienione w załączniku V oraz przestrzegane są ograniczenia określone w tym załączniku.

3. W produkcji ekologicznej można stosować produkty i produkty uboczne rybołówstwa wyłącznie wtedy, gdy są one wymienione w załączniku V i przestrzegane są ograniczenia określone w tym załączniku.

4. Dodatki paszowe, niektóre produkty używane w żywieniu zwierząt oraz środki pomocnicze używane w przetwórstwie pasz można stosować w produkcji ekologicznej wyłącznie wtedy, gdy są one wymienione w załączniku VI i przestrzegane są ograniczenia określone w tym załączniku.

Sekcja 4

Zapobieganie chorobom i opieka weterynaryjna

Artykuł 23

Zapobieganie chorobom

1. Bez uszczerbku dla art. 24 ust. 3 zabronione jest profilaktyczne stosowanie syntetycznych alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych lub antybiotyków.

2. Stosowanie stymulatorów wzrostu lub produktywności (w tym antybiotyków, kokcydiostatyków lub innych sztucznych środków wspomagających wzrost) oraz stosowanie hormonów lub podobnych środków służących kontroli reprodukcji lub innym celom (np. wywoływaniu lub synchronizowaniu rui) jest zabronione.

3. W przypadku pozyskiwania zwierząt z jednostek nieekologicznych można stosować, odpowiednio do miejscowych warunków, specjalne środki, takie jak badania przesiewowe lub okresy kwarantanny.

4. Pomieszczenia, kojce, sprzęt i wyposażenie należy prawidłowo czyścić i dezynfekować, aby zapobiec przenoszeniu infekcji i rozwojowi organizmów przenoszących choroby. Odchody, mocz, niezjedzone lub rozsypane jedzenie należy usuwać tak często, jak to jest niezbędne dla zminimalizowania odoru i uniknięcia gromadzenia się owadów lub gryzoni.

Do celów art. 14 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, do czyszczenia i dezynfekcji budynków oraz urządzeń inwentarskich można używać wyłącznie środków wymienionych w załączniku VII. Do likwidacji owadów i innych szkodników w pomieszczeniach i urządzeniach dla zwierząt gospodarskich można używać środków gryzoniobójczych (wyłącznie w pułapkach) i środków wymienionych w załączniku II.

5. Budynki należy opróżnić ze zwierząt gospodarskich przed wprowadzeniem nowej partii chowanego drobiu. W tym czasie budynki i urządzenia należy wyczyścić i zdezynfekować. Ponadto

po zakończeniu chowu każdej partii drobiu zagrody należy pozostawić puste w celu odtworzenia roślinności. Państwa członkowskie ustalają okres, przez jaki zagrody należy pozostawiać puste. Podmioty gospodarcze są zobowiązane przechowywać dokumentację potwierdzającą przestrzeganie tego okresu. Wymagania te nie dotyczą przypadków niewielkich ilości drobiu, który nie jest trzymany w zagrodach i porusza się swobodnie przez cały dzień.

Artykuł 24

Opieka weterynaryjna

1. Jeżeli pomimo wprowadzenia wszystkich środków zapobiegawczych, mających na celu zapewnienie zdrowia zwierząt, określonych w art. 14 ust. 1 lit. e) ppkt (i) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, zwierzęta zachorują lub ulegną zranieniu, należy natychmiast przystąpić do ich leczenia i, w razie konieczności, odizolować i zadbać o odpowiednie pomieszczenia.

2. Leki roślinne, produkty homeopatyczne, pierwiastki śladowe oraz produkty wymienione w załączniku V część 3 i załączniku VI część 1.1 mają pierwszeństwo przed syntetycznymi alopacyjnymi weterynaryjnymi produktami leczniczymi lub antybiotykami, przy założeniu, że ich działanie terapeutyczne jest skuteczne dla danego gatunku zwierząt oraz w warunkach, w jakich mają być one zastosowane.

3. Jeżeli zastosowanie środków, o których mowa w ust. 1 i 2, jest nieskuteczne w walce z chorobą lub obrażeniami, a leczenie jest konieczne w celu zapobieżenia cierpieniu lub stresowi zwierząt, dopuszcza się zastosowanie syntetycznych alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych lub antybiotyków na odpowiedzialność lekarza weterynarii.

4. Z wyjątkiem szczepień, leczenia chorób pasożytniczych i innych obowiązkowych programów eliminowania chorób, w przypadku gdy zwierzę lub grupa zwierząt przechodzi więcej niż trzy kuracje syntetycznymi weterynaryjnymi produktami leczniczymi lub antybiotykami w okresie 12 miesięcy lub więcej niż jedną kurację, jeżeli ich cykl produkcyjny jest krótszy niż rok, dane zwierzęta gospodarskie ani produkty z nich otrzymane nie mogą być wprowadzane do obrotu jako produkty ekologiczne, a chów zwierząt gospodarskich musi zostać poddany konwersji w okresie określonym w art. 38 ust. 1.

Na potrzeby organu kontroli lub jednostki certyfikującej należy prowadzić ewidencję dokumentacji potwierdzającej wystąpienie tego rodzaju okoliczności.

5. Okres karencji między podaniem zwierzęciu ostatniej dawki alopacyjnego weterynaryjnego produktu leczniczego w normalnych warunkach stosowania a wyprodukowaniem środków spożywczych metodami ekologicznymi ma być dwukrotnie dłuższy niż prawnie obowiązujący okres karencji określony w art. 11 dyrektywy 2001/82/WE, a w przypadku gdy taki okres nie został określony – 48 godzin.

Artykuł 25

Szczegółowe zasady zapobiegania chorobom oraz opieki weterynaryjnej w pszczelarstwie

1. Do celów ochrony ramek, uli i plastrów, w szczególności przed szkodnikami, dopuszcza się wyłącznie stosowanie środków gryzoniobójczych (wyłącznie w pułapkach) i właściwych produktów wymienionych w załączniku II.
2. Dopuszcza się stosowanie środków fizycznych do dezynfekcji pasiek, takich jak strumieniowe lub bezpośrednie odymianie.
3. Dopuszcza się praktykę niszczenia czerwii wyłącznie w celu odizolowania zakażenia *Varroa destructor*.
4. Jeżeli pomimo środków zapobiegawczych rodziny pszczoły zachorują lub zostaną zainfekowane, należy natychmiast przystąpić do ich leczenia i, w razie konieczności, umieścić w izolowanych pasiekach.
5. Weterynaryjne produkty lecznicze można stosować w pszczelarstwie ekologicznym w zakresie, w jakim ich stosowanie jest dopuszczone w danym państwie członkowskim zgodnie ze stosownymi przepisami wspólnotowymi lub przepisami krajowymi zgodnymi z prawem wspólnotowym.
6. W przypadkach zarażenia *Varroa destructor* dopuszcza się stosowanie kwasu mrówkowego, mlekowego, octowego i szczawowego, a także mentolu, tymolu, eukaliptolu lub kamfory.
7. Jeżeli stosuje się leczenie syntetycznymi alopaticznymi produktami leczniczymi, to w tym okresie rodziny pszczoły poddawane leczeniu należy umieścić w izolowanych pasiekach, a cały воск wymienić na воск pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego. Następnie dla takich rodzin pszczelich stosuje się przez okres jednego roku konwersję przewidzianą w art. 38 ust. 3.
8. Wymagania określone w ust. 7 nie dotyczą produktów wymienionych w ust. 6.

ROZDZIAŁ 3

Produkty przetworzone

Artykuł 26

Zasady produkcji przetworzonej paszy i żywności

1. Dodatki, środki pomocnicze używane w przetwórstwie i inne substancje i składniki stosowane w przetwórstwie żywności i pasz, a także inne praktyki stosowane w przetwórstwie, takie jak wędzenie, muszą spełniać zasady dobrych praktyk produkcyjnych.
2. Podmioty gospodarcze produkujące przetworzone pasze i żywność ustanawiają i uaktualniają odpowiednie procedury opierające się na systematycznej identyfikacji krytycznych etapów przetwórstwa.

3. Stosowanie procedur, o których mowa w ust. 2, musi gwarantować, że wytwarzane produkty przetworzone spełniają zasady produkcji ekologicznej.

4. Podmioty gospodarcze spełniają i wdrażają procedury, o których mowa w ust. 2. W szczególności podmioty gospodarcze:

- a) podejmują środki ostrożności w celu uniknięcia ryzyka zanieczyszczenia przez niedozwolone substancje lub środki;
  - b) wdrażają odpowiednie działania w zakresie czyszczenia, monitorują ich skuteczność i prowadzą ich ewidencję;
  - c) zapewniają, aby produkty nieekologiczne nie były wprowadzane do obrotu z oznaczeniem odnoszącym się do ekologicznych metod produkcji.
5. Oprócz przepisów określonych w ust. 2 i 4, jeśli w danej jednostce przetwórczej są również przetwarzane lub przechowywane produkty nieekologiczne, podmiot gospodarczy:
- a) prowadzi działania w sposób ciągły aż do ich całkowitego zakończenia, w oddzielnym miejscu lub w innym terminie, w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od podobnych działań wykonywanych na produktach nieekologicznych;
  - b) przechowuje produkty ekologiczne, przed i po zakończeniu wyżej wspomnianych działań w sposób zapewniający, że są one fizycznie lub chronologicznie odseparowane od produktów nieekologicznych;
  - c) powiadamia o tym organ lub jednostkę kontrolną i udostępnia uaktualniany rejestr wszystkich działań i przetworzonych ilości;
  - d) podejmuje konieczne środki w celu zapewnienia możliwości identyfikacji partii i uniknięcia mieszania się lub zamiany z produktami nieekologicznymi;
  - e) prowadzi działania na produktach ekologicznych wyłącznie po odpowiednim oczyszczeniu urządzeń produkcyjnych.

Artykuł 27

Użycie niektórych produktów i substancji w przetwórstwie żywności

1. Do celów art. 19 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w przetwórstwie żywności ekologicznej, z wyjątkiem wina, można stosować wyłącznie następujące substancje:

- a) substancje wymienione w załączniku VIII do niniejszego rozporządzenia;

- b) preparaty mikroorganizmów i enzymy zazwyczaj stosowane w przetwórstwie żywności;
- c) substancje i produkty określone w art. 1 ust. 2 lit. b) ppkt (i) i art. 1 ust. 2 lit. c) dyrektywy Rady 88/388/EWG⁽¹⁴⁾ oznakowane jako naturalne substancje zapachowe lub naturalne preparaty zapachowe zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d) i ust. 2 tej dyrektywy;
- d) barwniki do znakowania mięsa i jaj tuszem zgodnie odpowiednio z art. 2 ust. 8 i art. 2 ust. 9 dyrektywy 94/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁵⁾;
- e) wodę pitną i sól (zawierające jako główny składnik chlorek sodu lub potasu), zazwyczaj stosowane w przetwórstwie spożywczym;
- f) wyłącznie dozwolone minerały (wraz z pierwiastkami śladowymi), witaminy, aminokwasy i mikroelementy, o ile ich użycie jest wymagane w środkach spożywczych, w skład których wchodzi.

2. Do celów obliczeń, o których mowa w art. 23 ust. 4 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007,

- a) dodatki do żywności wyszczególnione w załączniku VIII i oznaczone gwiazdką w kolumnie zawierającej numer kodowy dodatku do żywności należy uwzględniać jako składniki pochodzenia rolniczego;
- b) preparatów i substancji, o których mowa w ust. 1 lit. b), c), d), e) i f) niniejszego artykułu oraz substancji nieoznaczonych gwiazdką w kolumnie zawierającej numer kodowy nie należy uwzględniać jako składników pochodzenia rolniczego.

3. Stosowanie następujących substancji wymienionych w załączniku VIII zostanie poddane ponownej ocenie przed 31 grudnia 2010 r.:

- a) azotyn sodu i azotan potasu w sekcji A w celu wycofania tych dodatków do żywności;
- b) dwutlenek siarki i pirosiarczyn potasu wymienione w sekcji A;
- c) kwas chlorowodorowy wymieniony w sekcji B w przetwórstwie serów Gouda, Edam i Maasdammer, Boerenkaas, Friesse i Leidse Nagelkaas.

Ponowne badanie, o którym mowa w lit. a), będzie uwzględniało wysiłki poczynione przez państwa członkowskie na rzecz znalezienia bezpiecznych substancji alternatywnych względem azotynów/azotanów oraz opracowania programów edukacyjnych w zakresie alternatywnych metod przetwórstwa i higieny dla wytwórców/przetwórców mięsa ekologicznego.

Artykuł 28

Użycie niektórych składników nieekologicznych pochodzenia rolniczego w przetwórstwie żywności

Do celów art. 19 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w przetwórstwie żywności ekologicznej dopuszcza się stosowanie nieekologicznych składników pochodzenia rolniczego wymienionych w załączniku IX.

Artykuł 29

Dopuszczenie nieekologicznych składników żywności pochodzenia rolniczego przez państwo członkowskie

1. W przypadku gdy dany składnik pochodzenia rolniczego nie jest ujęty w załączniku IX do niniejszego rozporządzenia, składnik ten może być stosowany na następujących warunkach:

- a) podmiot gospodarczy zgłosił właściwemu organowi państwa członkowskiego wszelkie niezbędne dowody wykazujące, że dany składnik nie jest produkowany w wystarczającej ilości we Wspólnocie zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej lub że nie może być przywieziony z krajów trzecich;
- b) właściwy organ państwa członkowskiego tymczasowo zezwolił na jego stosowanie w okresie najwyżej 12 miesięcy po sprawdzeniu, czy podmiot gospodarczy podjął niezbędny kontakt z dostawcami we Wspólnocie w celu upewnienia się, że dane składniki o wymaganej jakości są niedostępne;
- c) zgodnie z przepisami ust. 3 lub 4 nie została podjęta żadna decyzja o wycofaniu przyznanego zezwolenia w odniesieniu do danego składnika.

Państwo członkowskie może maksymalnie przedłużyć okres ważności zezwolenia określonego w lit. b) maksymalnie trzy razy w terminie 12 miesięcy.

2. W przypadku gdy zezwolenie określone w ust. 1 zostało przyznane, państwo członkowskie bezzwłocznie zgłasza innym państwom członkowskim i Komisji następujące informacje:

- a) datę wydania zezwolenia oraz, w przypadku przedłużonego zezwolenia, datę wydania pierwszego zezwolenia;
- b) nazwę, adres, numer telefonu oraz w stosownych przypadkach, numer faksu i adres poczty elektronicznej podmiotu, na który zezwolenie zostało wystawione; nazwę i adres punktu kontaktowego organu, który udzielił zezwolenia;
- c) nazwę i, gdzie jest to niezbędne, dokładny opis i wymagania co do jakości danego składnika pochodzenia rolniczego;

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 184 z 15.7.88, s. 61.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 237 z 10.9.94, s. 13.

- d) rodzaj produktu, dla którego przygotowania niezbędny jest dany składnik;
- e) potrzebne ilości oraz ich uzasadnienie;
- f) przyczyny i przewidywany okres niedoboru;
- g) datę, z którą państwo członkowskie zawiadamia inne państwa członkowskie i Komisję. Komisja lub państwa członkowskie mogą podać te informacje do wiadomości publicznej.

3. Jeżeli państwo członkowskie przedstawia Komisji i państwu członkowskiemu, które przyznało zezwolenie, uwagi, które wykazują, że rezerwy są dostępne w okresie trwania niedoboru, państwo członkowskie rozważa wycofanie zezwolenia lub skrócenie przewidzianego okresu ważności zezwolenia oraz, w ciągu piętnastu dni od daty otrzymania powyższych informacji, zawiadamia Komisję i inne państwa członkowskie o podjętych działaniach.

4. Na żądanie państwa członkowskiego lub z inicjatywy Komisji sprawa jest przekazywana do zbadania komitetowi ustanowionemu zgodnie z art. 37 rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 2 tego artykułu może być podjęta decyzja o cofnięciu przyznanego zezwolenia lub o zmianie okresu jego ważności bądź w stosownych sytuacjach, o objęciu tego składnika załącznikiem IX do niniejszego rozporządzenia.

5. W przypadku przedłużenia określonego w ust. 1 akapit drugi, stosuje się procedury przewidziane w ust. 2 i 3.

ROZDZIAŁ 4

Zbieranie, pakowanie, transport i składowanie produktów

Artykuł 30

Zbieranie i transport produktów do jednostek przetwórczych

Podmioty gospodarcze mogą przeprowadzać zbiory produktów ekologicznych i nieekologicznych jednocześnie, o ile podjęto właściwe środki zabezpieczające przed możliwością pomieszania lub zamiany z produktami nieekologicznymi oraz zapewniające identyfikację produktów ekologicznych. Podmiot gospodarczy przechowuje informacje dotyczące dni zbioru, godzin, rejonu i daty oraz czasu przyjęcia produktów dostępne dla organu kontroli lub jednostki certyfikującej.

Artykuł 31

Pakowanie produktów i ich transport do innych podmiotów gospodarczych lub jednostek

1. Podmioty gospodarcze zapewniają, aby produkty ekologiczne mogły być transportowane do innych jednostek, włączając hurtowników i detalistów, tylko w odpowiednim opakowaniu, pojemnikach lub pojazdach zamkniętych w taki sposób, aby nie

można było dokonać zamiany zawartości bez manipulowania lub uszkodzenia pieczęci oraz zaopatrzonych w etykiety zawierające, bez uszczerbku dla innych oznakowań wymaganych przez prawo, co następuje:

- a) nazwę i adres podmiotu gospodarczego oraz, jeśli różny, właściciela lub sprzedawcy produktu;
- b) nazwę produktu lub opis mieszanki paszowej wraz z odniesieniem do ekologicznej metody produkcji;
- c) nazwę lub numer kodowy jednostki certyfikującej lub organu kontroli, któremu podlega podmiot gospodarczy; oraz
- d) w stosownych przypadkach, znak identyfikacyjny partii towaru zgodnie z systemem znakowania zatwierdzonym na poziomie krajowym albo uzgodnionym z jednostką certyfikującą lub organem kontroli, który pozwala powiązać partię towaru z dokumentacją księgową określoną w art. 66.

Informacje, o których mowa w lit. a)–d) akapitu pierwszego, mogą być także zawarte w dokumencie towarzyszącym, jeśli dokument taki może być niezaprzeczalnie powiązany z opakowaniem, pojemnikiem lub pojazdem transportowym zawierającym produkt. Dokument towarzyszący zawiera informację na temat dostawcy lub przewoźnika.

2. Zamknięcie opakowania, pojemników lub pojazdów nie jest wymagane, jeśli:

- a) transport odbywa się bezpośrednio między podmiotem gospodarczym a innym podmiotem gospodarczym i obaj podlegają systemowi kontroli ekologicznej; oraz
- b) produktom towarzyszy dokument zawierający informacje wymagane na mocy ust. 1; oraz
- c) zarówno podmioty gospodarcze wysyłające jak odbierające są zobowiązane prowadzić ewidencję tych działań transportowych i udostępniać ją na żądanie jednostki certyfikującej lub organu kontroli właściwych ds. takich czynności transportowych.

Artykuł 32

Szczególne zasady transportu paszy do innych jednostek produkcyjnych/przetwórczych lub obiektów składowania

Oprócz przepisów art. 31, w trakcie transportu paszy do innych jednostek produkcyjnych lub przetwórczych lub obiektów składowania, podmioty gospodarcze zapewniają spełnienie następujących warunków:

- a) w czasie transportu należy skutecznie fizycznie oddzielić pasze ekologiczne od pasz w okresie konwersji i pasz nieekologicznych;

- b) pojazdy lub pojemniki, w których transportowano produkty nieekologiczne, mogą być wykorzystane do transportu produktów ekologicznych, pod warunkiem że:
- (i) przed rozpoczęciem transportu produktów ekologicznych przeprowadzono właściwe działania czyszczące, których skuteczność została sprawdzona; podmioty gospodarcze prowadzą ewidencję tych działań;
  - (ii) podmioty gospodarcze zapewniają wprowadzenie wszelkich właściwych działań stosownych do zagrożeń oszacowanych zgodnie z art. 88 ust. 3 i w miarę potrzeby, zapewniają, aby produkty nieekologiczne nie mogły być wprowadzone do obrotu z oznaczeniem odnoszącym się do produkcji ekologicznej;
  - (iii) podmioty gospodarcze prowadzą ewidencję tych działań i udostępniają ją na żądanie jednostki certyfikującej lub organu kontroli;
- c) transport gotowej paszy ekologicznej należy oddzielić fizycznie lub chronologicznie od transportu innych gotowych produktów;
- d) w czasie transportu ilość produktów na początku i każda oddzielna ilość dostarczona w trakcie przesyłki dostaw jest rejestrowana.

Artykuł 33

Przyjmowanie produktów od innych jednostek i innych podmiotów gospodarczych

Podczas przyjmowania produktów ekologicznych podmiot gospodarczy sprawdza zamknięcie opakowań lub pojemników, w przypadku gdy jest to wymagane, oraz obecność oznakowania określonego w art. 31.

Podmiot gospodarczy porównuje informacje na etykiecie określonej w art. 31 z informacjami w dokumentach towarzyszących. Wynik tej weryfikacji należy wyraźnie określić w dokumentacji, o której mowa w art. 66.

Artykuł 34

Szczególne zasady odbierania produktów z krajów trzecich

Ekologiczne produkty należy przywozić z kraju trzeciego w odpowiednim opakowaniu lub pojemnikach, zamkniętych w sposób zabezpieczający przed zastąpieniem zawartości i zaopatrzonych w identyfikator eksportera oraz wszelkie inne oznaczenia i numery służące identyfikowaniu partii produktów oraz w świadectwo kontroli przywozowej z państw trzecich, tam gdzie to stosowne.

Otrzymując produkt ekologiczny przywożony z kraju trzeciego, pierwszy odbiorca sprawdza zamknięcia opakowania lub pojemnika, oraz w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 33 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, sprawdza zgodność rodzaju produktu zawartego w przesyłce ze

świadectwem określonym w tym artykule. Wynik tej weryfikacji należy wyraźnie określić w dokumentacji, o której mowa w art. 66 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 35

Składowanie produktów

1. Pomieszczeniami do składowania produktów należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić identyfikację partii towaru i uniknąć mieszania się z produktami lub substancjami niespełniającymi zasad produkcji ekologicznej lub zanieczyszczenia nimi. Należy zapewnić możliwość jednoznacznej identyfikacji produktów w dowolnym momencie.

2. W przypadku ekologicznych jednostek produkcji roślin i zwierząt w jednostce produkcyjnej zabrania się składowania innych środków produkcji niż środki dozwolone na mocy niniejszego rozporządzenia.

3. Zezwala się na składowanie w gospodarstwie rolnym alopacyjnych weterynaryjnych produktów leczniczych i antybiotyków, pod warunkiem że zostały one przepisane przez lekarza weterynarii w związku z leczeniem, określonym w art. 14 ust. 1 lit. e) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, oraz że są składowane w nadzorowanym miejscu i są wprowadzone do ewidencji zwierząt, o której mowa w art. 76 niniejszego rozporządzenia.

4. W przypadku gdy podmioty gospodarcze składują zarówno produkty nieekologiczne, jak produkty ekologiczne, i te drugie są składowane w obiektach składowania, w których przechowywane są także inne produkty rolne lub środki żywności:

- a) produkty ekologiczne należy przechowywać oddzielnie od innych produktów rolnych lub środków spożywczych;
- b) należy podjąć wszelkie środki, aby zapewnić identyfikację przesyłek oraz zapobiec pomieszaniu lub zamianom z produktami nieekologicznymi;
- c) przed rozpoczęciem składowania produktów ekologicznych, należy podjąć właściwe środki polegające na czyszczeniu, których skuteczność została sprawdzona; podmioty gospodarcze prowadzą rejestr tych czynności.

ROZDZIAŁ 5

Zasady konwersji

Artykuł 36

Rośliny i produkty roślinne

1. Aby rośliny lub produkty roślinne mogły być uznane za ekologiczne, na działkach w okresie konwersji należy stosować zasady, o których mowa w art. 9, 10, 11 i 12 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i rozdziale 1 niniejszego rozporządzenia, i tam gdzie ma to zastosowanie, szczególne zasady

produkcji określone w rozdziale 6 niniejszego rozporządzenia przez przynajmniej dwa lata przed wysiewem lub, w przypadku łąki lub upraw roślin wieloletnich, przez co najmniej dwa lata przed jej wykorzystaniem jako paszy z rolnictwa ekologicznego, lub, w przypadku roślin wieloletnich innych niż rośliny łąkowe, przez przynajmniej trzy lata przed pierwszym zbiorem produktów ekologicznych.

2. Właściwy organ może zdecydować o uznaniu z mocą wsteczną jako części okresu konwersji uprzedniego okresu, w którym:

- a) dana działka była przedmiotem środków określonych w programie wprowadzonym w życie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 1257/1999, rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub w innym oficjalnym programie, z zastrzeżeniem że środki te gwarantują, że na tych działkach nie stosowano środków niedopuszczonych do produkcji ekologicznej; lub
- b) działki te stanowiły obszary naturalne lub rolnicze nienawożone środkami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

Okres, o którym mowa w lit. b) akapitu pierwszego, może być rozpatrzony z mocą wsteczną jedynie pod warunkiem, że właściwemu organowi dostarczono wystarczające dowody, aby stwierdzić, że warunki były spełnione przez okres co najmniej trzech lat.

3. W niektórych przypadkach właściwy organ może zadecydować o przedłużeniu okresu konwersji poza okres określony w ust. 1 w przypadku, gdy dany obszar został skażony środkami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej.

4. Państwo członkowskie może skrócić długość okresu konwersji do okresu krótszego niż okres określony w ust. 1 w odniesieniu do działek, które już przeszły okres konwersji lub które są w trakcie procesu konwersji i które są poddane działaniu środka niedozwolonego w rolnictwie ekologicznym, w dwóch następujących przypadkach:

- a) działek poddanych działaniu środka niedozwolonego w produkcji ekologicznej w ramach obowiązkowego środka zwalczania chorób lub szkodników nałożonego przez właściwy organ państwa członkowskiego;
- b) działek poddanych działaniu środka niedozwolonego w produkcji ekologicznej w ramach badań naukowych zatwierdzonych przez właściwy organ państwa członkowskiego.

W przypadkach, o których mowa w lit. a) i b) akapitu pierwszego, długość okresu konwersji wyznacza się, uwzględniając następujące czynniki:

- a) proces degradacji danego środka musi gwarantować, na końcu okresu konwersji, nieznaczny poziom jego pozostałości w glebie oraz, w przypadku zbioru roślin wieloletnich, w roślinie;

- b) plony po poddaniu działki rolniczej działaniu środka nie mogą być sprzedawane jako wytworzone według metod produkcji ekologicznej.

Dane państwo członkowskie informuje inne państwa członkowskie oraz Komisję o swojej decyzji dotyczącej żądania obowiązkowego zastosowania środków.

Artykuł 37

Szczegółowe zasady dotyczące konwersji terenów związanych z ekologiczną produkcją zwierzęcą

1. Zasady konwersji określone w art. 36 niniejszego rozporządzenia stosuje się do całego obszaru jednostki produkcyjnej, na której wytwarzana jest pasza dla zwierząt.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1 okres konwersji można skrócić do jednego roku dla pastwisk i obszarów na otwartej przestrzeni wykorzystywanych przez gatunki inne niż roślinożerne. Okres ten można skrócić do sześciu miesięcy, jeśli w okresie ostatniego roku na danym obszarze nie stosowano środków niedozwolonych w produkcji ekologicznej.

Artykuł 38

Zwierzęta gospodarskie i produkty zwierzęce

1. W przypadku gdy zwierzęta nie pochodzące z produkcji ekologicznej zostały włączone do gospodarstwa zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz art. 9 i/lub art. 42 tego rozporządzenia oraz jeżeli produkty zwierzęce mają być sprzedawane jako produkty ekologiczne, zasady produkcji określone w art. 9, 10, 11 i 14 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i w rozdziale 2 tytułu II, a także w stosownych przypadkach, w art. 42 niniejszego rozporządzenia, należy stosować przez co najmniej ostatnie:

- a) 12 miesięcy w przypadku zwierząt z rodziny koniowatych i bydła, włączając gatunki *bubalus* i bizon, przeznaczonych do produkcji mięsnej, a w każdym przypadku przez co najmniej trzy czwarte ich życia;
- b) sześć miesięcy w przypadku małych przeżuwaczy i świń oraz zwierząt przeznaczonych do produkcji mleka;
- c) 10 tygodni w przypadku drobiu przeznaczonego na produkcję mięsa sprowadzonego w wieku poniżej 3 dni;
- d) sześć tygodni w przypadku drobiu przeznaczonego do produkcji jaj.

2. W przypadku przebywania w gospodarstwie zwierząt nieekologicznych na początku okresu konwersji zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) ppkt (iii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, pochodzące od nich produkty można uważać za ekologiczne, jeśli w gospodarstwie odbywa się równoczesna konwersja całej jednostki produkcyjnej, obejmująca zwierzęta gospodarskie, pastwiska lub grunty wykorzystywane do żywienia

zwierząt. Łączny okres konwersji zarówno dla istniejących zwierząt i ich potomstwa, jak i pastwisk lub gruntów wykorzystywanych do żywienia zwierząt może ulec skróceniu do 24 miesięcy, o ile zwierzęta są żywione głównie produktami pochodzącymi z tej jednostki produkcyjnej.

3. Produkty pszczelarskie wolno sprzedawać jako produkty wytworzone z wykorzystaniem metod produkcji ekologicznej tylko wtedy, gdy zasady rolnictwa ekologicznego stosowano co najmniej przez jeden rok.

4. Okresu konwersji dla pasiek nie stosuje się w przypadku stosowania art. 9 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

5. W okresie konwersji wosk należy wymienić na wosk pochodzący z pszczelarstwa ekologicznego.

ROZDZIAŁ 6

Szczególne zasady produkcji

Sekcja 1

Szczególne zasady produkcji związane z ograniczeniami klimatycznymi, geograficznymi lub strukturalnymi zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Artykuł 39

Trzymanie zwierząt gospodarskich na uwięzi

W przypadku gdy stosuje się wymagania określone w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, właściwe organy mogą dopuścić trzymanie bydła na uwięzi w małych gospodarstwach, jeżeli nie ma możliwości podzielenia zwierząt na grupy odpowiednie do ich sposobu zachowania się, pod warunkiem że mają one dostęp do pastwisk w okresie wypasania zgodnie z art. 14 ust. 2 i mają dostęp do obszarów na otwartej przestrzeni przynajmniej dwa razy w tygodniu wtedy, gdy wypasanie nie jest możliwe.

Artykuł 40

Produkcja równoległa

1. W przypadku stosowania warunków określonych w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, producenci mogą prowadzić jednostki produkcji ekologicznej i nieekologicznej na tym samym obszarze:

a) w przypadku produkcji produktów upraw wieloletnich, które wymagają okresu uprawy przynajmniej trzech lat w przypadku, gdy poszczególne odmiany są trudne do rozróżnienia, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

(i) dana produkcja stanowi część planu konwersji, co do którego producent podejmuje zdecydowane zobowiązanie i który przewiduje rozpoczęcie konwersji

ostatniej części danego obszaru na rolnictwo ekologiczne w możliwie najkrótszym okresie, który w żadnym wypadku nie może przekroczyć pięciu lat;

(ii) podjęto odpowiednie środki, aby zapewnić stałe odseparowanie produktów pozyskanych z każdej danej jednostki;

(iii) jednostka kontrolująca lub organ kontroli informowane są o zbiorach każdego danego produktu przynajmniej z 48-godzinnym wyprzedzeniem;

(iv) po zakończeniu zbiorów producent informuje organ kontroli lub jednostkę certyfikacyjną o dokładnej ilości zebranej w danych jednostkach, a także o środkach zastosowanych w celu odseparowania produktów;

(v) plan konwersji i środki kontroli określone w rozdziałach 1 i 2 tytułu IV zostały zatwierdzone przez właściwy organ; zatwierdzenie to jest potwierdzane każdego roku po rozpoczęciu realizacji planu konwersji;

b) w przypadku obszarów przeznaczonych do badań rolniczych lub formalnych działań edukacyjnych uzgodnionych przez właściwe organy państw członkowskich i pod warunkiem, że spełniono warunki wyszczególnione w lit. a) ppkt (ii) (iii) (iv) oraz odpowiedniej części ppkt (v);

c) w przypadku produkcji nasion, wegetatywnego materiału rozmnożeniowego i transplantów pod warunkiem, że spełniono warunki wyszczególnione w lit. a) ppkt (ii) (iii) (iv) oraz odpowiedniej części ppkt (v);

d) w przypadku łąk używanych wyłącznie do wypasu.

2. Właściwy organ może zezwolić gospodarstwu prowadzącemu badania rolnicze lub formalne działania edukacyjne na chów zwierząt ekologicznych i nieekologicznych tego samego gatunku pod warunkiem spełnienia następujących warunków:

a) zostały podjęte właściwe środki, zgłoszone wcześniej organowi kontroli lub jednostce certyfikującej, aby zapewnić stałe odseparowanie zwierząt gospodarskich, produktów zwierzęcych, obornika oraz pasz z poszczególnych jednostek;

b) producent informuje z wyprzedzeniem organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o każdej dostawie lub sprzedaży zwierząt gospodarskich lub produktów zwierzęcych;

c) podmiot gospodarczy informuje organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o dokładnych ilościach wyprodukowanych w jednostkach produkcyjnych, łącznie z pełnymi charakterystykami pozwalającymi na identyfikację produktów, oraz potwierdza zastosowanie środków podjętych celem odseparowania produktów.

Artykuł 41

Zarządzanie jednostkami produkcji pszczelarskiej w celu zapylania

W przypadku gdy zastosowanie mają warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, dany podmiot gospodarczy może prowadzić ekologiczne i nieekologiczne jednostki pszczelarskie na terenie tego samego gospodarstwa do celów prowadzenia działań zapylania, pod warunkiem, że przestrzegane są wszystkie warunki produkcji ekologicznej, z wyjątkiem przepisów dotyczących lokalizacji pasiek. W takim przypadku wytworzone produkty nie mogą być sprzedawane jako ekologiczne.

Podmioty gospodarcze przechowują dokumentację potwierdzającą zastosowanie niniejszego przepisu.

Sekcja 2

Szczegółne zasady produkcji w związku z brakiem dostępności środków ekologicznych zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. b rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Artykuł 42

Użycie zwierząt nieekologicznych

W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a także po uzyskaniu wcześniejszej zgody właściwego organu,

- a) gdy stado jest po raz pierwszy tworzone, odnawiane lub odbudowywane i drób ekologiczny nie jest dostępny w wystarczającej liczbie, drób nieekologiczny może być włączony do ekologicznej jednostki produkcji zwierzęcej, z zastrzeżeniem że młode kury do produkcji jaj i drób przeznaczony do produkcji mięsa mają mniej niż trzy dni;
- b) młode kury nieekologiczne do produkcji jaj mające nie więcej niż 18 tygodni mogą być wprowadzone do gospodarstwa ekologicznego do dnia 31 grudnia 2011 r. w przypadku, gdy młode kury ekologiczne nie są dostępne i z zastrzeżeniem spełnienia odpowiednich przepisów określonych w sekcjach 3 i 4 rozdziału 2.

Artykuł 43

Użycie nieekologicznych pasz pochodzenia rolniczego

W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, dozwolone jest użycie pasz nieekologicznych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego w ograniczonej proporcji w przypadku, gdy rolnicy nie są w stanie uzyskać paszy wyłącznie z produkcji ekologicznej. Maksymalny dozwolony procent paszy nieekologicznej w przypadku gatunków innych niż roślinnożerne wynosi w stosunku rocznym:

- a) 10 % w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 stycznia 2009 r.;

- b) 5 % w okresie od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2011 r.

Wielkości te oblicza się w stosunku rocznym jako udział procentowy suchej masy pasz pochodzenia rolniczego. Maksymalny dozwolony udział paszy nieekologicznej w dziennej dawce pokarmowej, obliczony jako udział procentowy suchej masy, wynosi 25 %.

Podmioty gospodarcze przechowują dokumentację potwierdzającą potrzebę zastosowania tego przepisu.

Artykuł 44

Użycie nieekologicznego wosku pszczelego

W przypadku nowych pasiek lub w okresie konwersji nieekologiczny wosk pszczeli może zostać użyty wyłącznie:

- a) w przypadku, gdy na rynku nie ma wosku pszczelego pochodzącego z pszczelarstwa ekologicznego;
- b) jeśli dowiedziono, że jest on wolny od zanieczyszczeń substancjami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej; oraz
- c) z zastrzeżeniem, że pochodzi on z komórek pszczelich.

Artykuł 45

Użycie nasion i wegetatywnego materiału rozmnożeniowego nieuzyskanych przy pomocy metod produkcji ekologicznej

1. W przypadku gdy mają zastosowanie warunki określone w art. 22 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007,

- a) można wykorzystywać siewny i wegetatywny materiał rozmnożeniowy z jednostki produkcyjnej w trakcie konwersji na produkcję ekologiczną;
- b) w przypadku gdy lit. a) nie ma zastosowania, państwa członkowskie mogą dopuścić użycie nieekologicznych nasion lub wegetatywnego materiału rozmnożeniowego, jeśli nie są one dostępne z produkcji ekologicznej. Jednakże w odniesieniu do użycia nasion i sadzeniaków ziemniaka pochodzących z produkcji nieekologicznej stosuje się poniższe ust. 2–9.

2. Można stosować nieekologiczne nasiona lub sadzeniaki ziemniaka, pod warunkiem, że nasiona lub sadzeniaki ziemniaka nie są zaprawione środkami ochrony roślin, innymi niż zatwierdzone do zaprawy nasion zgodnie z art. 5 ust. 1, chyba że chemiczna obróbka jest zalecana zgodnie z dyrektywą Rady 2000/29/WE⁽¹⁶⁾ do celów fitosanitarnych przez właściwy organ państwa członkowskiego w odniesieniu do wszystkich odmian danego gatunku na obszarze, na którym nasiona lub sadzeniaki ziemniaka mają być stosowane.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1.

3. Gatunki, w stosunku do których stwierdzono, że istnieje wystarczająca ilość nasion lub sadzeniaków ziemniaka produkowanych metodami ekologicznymi w znacznej liczbie odmian w każdej części Wspólnoty, są wymienione w załączniku X.

Na gatunki wymienione w załączniku X nie można udzielać zezwoleń na podstawie ust. 1 lit. b), o ile nie znajduje to uzasadnienia w jednym z celów określonych w ust. 5 lit. d).

4. Państwa członkowskie mogą przekazać uprawnienia w zakresie przyznawania zezwoleń, o których mowa w ust. 1 lit. b), innym organom swojej administracji publicznej lub organom kontroli lub jednostkom certyfikującym określonym w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

5. Zezwolenie na stosowanie nasion lub sadzeniaków ziemniaka, które nie są uzyskiwane zgodnie z metodami produkcji ekologicznej, może być udzielone wyłącznie w następujących przypadkach:

- a) gdy żadna odmiana gatunku, który odbiorca chce uzyskać, nie została zarejestrowana w bazie określonej w art. 48;
- b) gdy żaden dostawca, czyli podmiot gospodarczy sprzedający nasiona lub sadzeniaki ziemniaka innym podmiotom, nie jest w stanie dostarczyć nasion lub sadzeniaków ziemniaka przed zasiewami lub sadzeniem, pomimo złożenia zamówienia przez odbiorcę w stosownym czasie;
- c) w przypadku, gdy odmiana, którą odbiorca chce nabyć, nie została zarejestrowana w bazie, o której mowa w art. 48, i jest on w stanie udowodnić, że żadna zarejestrowana odmiana alternatywna tego samego gatunku nie jest odpowiednia i że zatem udzielenie zezwolenia ma duże znaczenie dla jego produkcji;
- d) w przypadku, gdy uzasadnione jest stosowanie ich do badań, prób polowych wykonywanych na niewielką skalę lub w celu zachowania odmian, po udzieleniu zgody przez właściwy organ państwa członkowskiego.

6. Zezwolenia udziela się przed siewem lub sadzeniem.

7. Zezwolenia udziela się indywidualnym odbiorcom jednorazowo na jeden sezon, przy czym organ lub jednostka odpowiedzialna za ich udzielanie rejestruje ilości nasion lub sadzeniaków ziemniaka, na których stosowanie zezwoliła.

8. Na zasadzie odstępstwa od ust. 7, właściwy organ państwa członkowskiego może udzielić ogólnego zezwolenia wszystkim odbiorcom na wykorzystywanie:

- a) danego gatunku, gdy i o ile spełniony jest warunek określony w ust. 5 lit. a);
- b) danej odmiany, gdy i o ile spełnione są warunki określone w ust. 5 lit. c).

Zezwolenia, o których mowa w akapicie pierwszym, należy wyraźnie wskazać w bazie danych określonej w art. 48.

9. Zezwolenie może być udzielone wyłącznie w okresach, w których baza danych jest uaktualniona zgodnie z art. 49 ust. 3.

Sekcja 3

Szczególne zasady produkcji związane ze szczególnymi problemami w zakresie zarządzania ekologicznym chowem zwierząt zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Artykuł 46

Szczególne problemy w zakresie zarządzania ekologicznym chowem zwierząt

Końcowa faza tuczu dorosłego bydła przeznaczonego na produkcję mięsa może odbywać się w pomieszczeniach pod warunkiem, że okres spędzony w pomieszczeniu zamkniętym nie przekracza jednej piątej życia tych zwierząt, a w każdym przypadku trzech miesięcy.

Sekcja 4

Szczególne zasady produkcji związane z okolicznościami katastroficznymi zgodnie z art. 22 ust. 2 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Artykuł 47

Okoliczności katastroficzne

Właściwy organ może tymczasowo dopuścić:

- a) w przypadku wysokiej śmiertelności zwierząt spowodowanej okolicznościami zdrowotnymi lub katastroficznymi, odnowienie lub odbudowę stada przy użyciu zwierząt pochodzących z chowu nieekologicznego, o ile zwierzęta ekologiczne są niedostępne;
- b) w przypadku wysokiej śmiertelności pszczoł spowodowanej okolicznościami zdrowotnymi lub katastroficznymi, odtworzenie pasiek przy użyciu pszczoł nieekologicznych, w przypadku gdy pszczoły z pasiek ekologicznych są niedostępne;
- c) użycie pasz nieekologicznych w ograniczonym okresie i na określonym obszarze przez poszczególne podmioty gospodarcze, gdy produkcję paszy utracono lub nałożono na nią ograniczenia, szczególnie w przypadku wyjątkowych warunków meteorologicznych epidemii chorób zakaźnych, skażenia substancjami toksycznymi lub w wyniku pożarów;
- d) dokarmianie pszczoł miodem, cukrem lub syropem cukrowym uzyskanymi metodami ekologicznymi w przypadku długotrwałych wyjątkowych okoliczności pogodowych lub okoliczności katastroficznych utrudniających produkcję nektaru lub spadzi.

Pod warunkiem uzyskania zgody właściwego organu, podmioty gospodarcze przechowują dokumenty potwierdzające zastosowanie powyższych odstępstw. Państwa członkowskie informują się nawzajem i Komisję o odstępstwach, na które udzieliły zgody na mocy lit. c) ust. 1, w terminie 1 miesiąca od udzielenia zgody.

ROZDZIAŁ 7

Baza danych nasion

Artykuł 48

Baza danych

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby została utworzona komputerowa baza danych w celu sporządzenia wykazu odmian, których nasiona lub sadzeniaki ziemniaków uzyskiwane zgodnie z metodami produkcji ekologicznej są dostępne na terytorium tego państwa.

2. Bazą danych administruje bądź właściwy organ państwa członkowskiego, bądź organ lub jednostka wyznaczona do tego celu przez państwo członkowskie, zwana dalej „administratorem bazy danych”. Państwa członkowskie mogą również wskazać organ lub prywatną jednostkę w innym kraju.

3. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję i pozostałe państwa członkowskie o organie lub prywatnej jednostce wyznaczonej do administrowania bazą danych.

Artykuł 49

Rejestracja

1. Dostępne odmiany, których nasiona lub sadzeniaki ziemniaków są wyprodukowane zgodnie z metodami produkcji ekologicznej, rejestruje się na wniosek dostawcy w bazie danych, o której mowa w art. 48.

2. Każdą odmianę niezarejestrowaną w bazie danych uznaje się za niedostępną z punktu widzenia art. 45 ust. 5.

3. Każde państwo członkowskie wybiera okres w ciągu roku, w którym baza danych jest regularnie uaktualniana w odniesieniu do każdego gatunku lub grupy gatunków uprawianych na jego terytorium. Baza danych zawiera informacje na temat wyboru tego okresu.

Artykuł 50

Warunki rejestracji

1. Aby dokonać rejestracji, dostawca jest zobowiązany:

- a) udowodnić, że on lub ostatni podmiot, w przypadkach gdy dostawca jedynie sprzedaje paczkowane nasiona lub

sadzeniaki ziemniaków, został poddany systemowi kontroli określonego w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;

- b) udowodnić, że nasiona lub sadzeniaki ziemniaków, które mają być wprowadzone do obrotu, spełniają ogólne wymagania stosowane do nasion i sadzeniaków ziemniaka;

- c) udostępnić wszystkie informacje wymagane na mocy art. 51 niniejszego rozporządzenia oraz uaktualniać te informacje na żądanie administratora bazy danych lub w każdym przypadku, gdy taka aktualizacja jest niezbędna do zagwarantowania wiarygodności informacji.

2. Administrator bazy danych może, po uzyskaniu zgody właściwego organu państwa członkowskiego, odrzucić wniosek dostawcy o rejestrację lub usunąć uprzednio zatwierdzone zarejestrowane informacje, jeżeli dostawca nie spełnia wymagań określonych w ust. 1.

Artykuł 51

Rejestrowane informacje

1. W odniesieniu do każdej zarejestrowanej odmiany i każdego dostawcy baza danych, o której mowa w art. 48, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) nazwa botaniczna gatunku i określenie odmiany;
- b) nazwa i dane teleadresowe dostawcy lub jego przedstawiciela;
- c) obszar, na który nasiona lub sadzeniaki ziemniaka mogą zostać dostarczone w zwykłym terminie dostawy;
- d) kraj lub region, w którym odmiana jest badana i zatwierdzana do celów sporządzenia wspólnego katalogu odmian gatunków roślin uprawnych i warzyw, określonego w dyrektywach Rady 2002/53/WE w sprawie wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych⁽¹⁷⁾ oraz 2002/55/WE w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw⁽¹⁸⁾;
- e) data, od kiedy będą dostępne nasiona i sadzeniaki ziemniaka;
- f) nazwa lub numer kodowy organu kontroli lub jednostki kontrolującej sprawującej nadzór nad podmiotem gospodarczym, zgodnie z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

2. Jeżeli zarejestrowana odmiana nie jest już dłużej dostępna, dostawca niezwłocznie informuje administratora bazy danych. Zmiany są zapisywane w bazie danych.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 1.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 33.

3. Poza informacjami określonymi w ust. 1 baza danych zawiera wykaz gatunków wymienionych w załączniku X.

Artykuł 52

Dostęp do informacji

1. Informacje zawarte w bazie danych, o której mowa w art. 48, udostępniane są odbiorcom nasion i sadzeniaków ziemniaka oraz opinii publicznej bezpłatnie za pośrednictwem Internetu. Państwa członkowskie mogą postanowić, aby odbiorcy, którzy zgłosili swoją działalność zgodnie z art. 28 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, mogli na żądanie otrzymywać od administratora bazy danych wyciąg z danymi dotyczącymi jednej lub kilku grup gatunków.

2. Państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić, aby wszyscy odbiorcy, o których mowa w ust. 1, przynajmniej raz w roku otrzymywali informacje o systemie i sposobie uzyskiwania danych z bazy.

Artykuł 53

Oплата rejestracyjna

Za każdą rejestrację może być pobierana opłata, stanowiąca koszt wprowadzenia i utrzymywania informacji w bazie danych, o której mowa w art. 48. Właściwy organ państwa członkowskiego zatwierdza wysokość opłaty pobieranej przez administratora bazy danych.

Artykuł 54

Sprawozdanie roczne

1. Organy lub jednostki wyznaczone do udzielania zezwoleń zgodnie z art. 45 rejestrują wszystkie zezwolenia i udostępniają te informacje w postaci sprawozdania właściwemu organowi państwa członkowskiego oraz administratorowi bazy danych.

Sprawozdanie zawiera, w odniesieniu do każdego gatunku, którego dotyczy zezwolenie zgodnie z art. 45 ust. 5, następujące informacje:

- nazwa botaniczna gatunku i określenie odmiany;
- uzasadnienie zezwolenia wskazane przez odniesienie do art. 45 ust. 5 lit. a), b), c) lub d);
- całkowita liczba zezwoleń;
- całkowita ilość nasion i sadzeniaków;
- obróbka chemiczna przeprowadzona w celach fitosanitarnych, o której mowa w art. 45 ust. 2.

2. W odniesieniu do zezwoleń udzielanych zgodnie z art. 45 ust. 8 sprawozdanie zawiera informacje określone w lit. a) akapitu drugiego ust. 1 niniejszego artykułu oraz okres przez jaki zezwolenia obowiązywały.

Artykuł 55

Zbiornicze sprawozdanie

Corocznie, przed 31 marca, właściwy organ państwa członkowskiego gromadzi sprawozdania i przesyła Komisji oraz

pozostałym państwom członkowskim zbiorcze sprawozdanie obejmujące wszystkie zezwolenia jakich udzielono w danym państwie członkowskim w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdanie obejmuje informacje określone w art. 54. Informacje są publikowane w bazie danych, o której mowa w art. 48. Właściwy organ może powierzyć zadanie gromadzenia sprawozdań administratorowi bazy danych.

Artykuł 56

Dostęp do informacji na żądanie

Na żądanie państwa członkowskiego lub Komisji szczegółowe informacje dotyczące zezwoleń przyznanych w indywidualnych przypadkach są udostępniane pozostałym państwom członkowskim lub Komisji.

TYTUŁ III

ZNAKOWANIE

ROZDZIAŁ 1

Logo wspólnotowe

Artykuł 57

Logo wspólnotowe

Zgodnie z art. 25 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 logo wspólnotowe jest zgodne ze wzorem zawartym w załączniku XI do niniejszego rozporządzenia.

Logo wspólnotowe należy wykorzystywać zgodnie z technicznymi zasadami reprodukcji określonymi w załączniku XI do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 58

Warunki użycia numeru kodowego oraz miejsca pochodzenia

1. Wskazanie numeru kodowego organu kontroli lub jednostki certyfikującej, o którym mowa w art. 24 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) 834/2007,

- rozpoczyna się od akronimu określającego państwo członkowskie lub kraj trzeci zgodnie z międzynarodową normą dwuliterowych kodów państw ISO 3166 (*Kody nazw państw i ich jednostek podziału administracyjnego*);
- zawiera termin stanowiący odniesienie do zastosowanych metod produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- zawiera numer referencyjny nadany przez właściwy organ; oraz
- jest umieszczane bezpośrednio poniżej logo wspólnotowego w przypadku, gdy na etykiecie jest zamieszczane logo wspólnotowe.

2. Wskazanie miejsca, w którym wyprodukowano surowce rolnicze, z których składają się produkty, zgodnie z art. 24 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 jest umieszczone bezpośrednio poniżej numeru kodowego określonego w ust. 1.

ROZDZIAŁ 2

Szczegółowe wymogi w zakresie znakowania paszy

Artykuł 59

Zakres, użycie znaków towarowych oraz opisów handlowych

Niniejszego rozdziału nie stosuje się do pokarmu dla zwierząt domowych i paszy dla zwierząt futerkowych lub paszy dla zwierząt akwakultury.

Znaki towarowe i opisy handlowe noszące oznaczenia określone w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 mogą być stosowane tylko wtedy, gdy zawartość materiału paszowego z ekologicznej metody produkcji wynosi co najmniej 95 % suchej masy produktu.

Artykuł 60

Oznaczenia przetworzonej paszy

1. Bez uszczerbku dla art. 61 i 59 akapit drugi niniejszego rozporządzenia terminy, o których mowa w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, mogą być stosowane na przetworzonej paszy, pod warunkiem że:

- a) przetworzona pasza jest zgodna z przepisami rozporządzenia (WE) nr 834/2007, w szczególności jego art. 14 ust. 1 lit. d) ppkt (iv) i (v) i art. 18;
- b) przetworzona pasza jest zgodna z przepisami niniejszego rozporządzenia, w szczególności z jego art. 22 i 26;
- c) co najmniej 95 % suchej masy produktu pochodzi z produkcji ekologicznej.

2. Z zastrzeżeniem wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i lit. b) następujące stwierdzenie jest dozwolone w przypadku, gdy produkt zawiera zmienne ilości materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji lub materiałów paszowych z produktów będących w czasie konwersji na rolnictwo ekologiczne lub materiałów nieekologicznych:

„może być użyty w produkcji ekologicznej zgodnie z przepisami rozporządzeń (WE) nr 834/2007 i (WE) nr 889/2008”.

Artykuł 61

Warunki stosowania oznaczeń przetworzonej paszy

1. Oznaczenie określone w art. 60:

- a) jest oddzielone od sformułowań określonych w art. 5 dyrektywy Rady 79/373/EWG⁽¹⁹⁾ lub w art. 5 ust. 1 dyrektywy Rady 96/25/WE⁽²⁰⁾;
- b) jest przedstawione w kolorze, formie lub rodzaju czcionki, bardziej zwracającym uwagę niż opis lub nazwa paszy zwierzęcej, o których mowa odpowiednio w art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 79/373/EWG lub w art. 5 ust. 1 lit. b) dyrektywy 96/25/WE;
- c) jest zamieszczane obok umieszczonego w tym samym polu widzenia oznakowania wagi suchej masy, które określa:
  - (i) odsetek materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji;
  - (ii) odsetek materiałów paszowych z produktów w trakcie konwersji na rolnictwo ekologiczne;
  - (iii) odsetek materiałów paszowych nieujętych w ppkt (i) i (ii);
  - (iv) całkowity procent paszy dla zwierząt pochodzenia rolniczego;
- d) jest opatrzone wykazem nazw materiałów paszowych z ekologicznej metody produkcji;
- e) jest opatrzone wykazem nazw materiałów paszowych z produktów przechodzących konwersję na produkcję ekologiczną.

2. Oznakowaniu określonemu w art. 60 może również towarzyszyć odniesienie do wymogu stosowania pasz zgodnie z art. 21 i 22.

ROZDZIAŁ 3

Inne szczegółowe wymagania w zakresie znakowania

Artykuł 62

Produkty pochodzenia roślinnego w okresie konwersji

Produkty pochodzenia roślinnego w okresie konwersji mogą być opatrzone oznaczeniem: „produkt w trakcie konwersji na rolnictwo ekologiczne”, z zastrzeżeniem że:

- a) przestrzegany jest okres konwersji co najmniej dwunastu miesięcy przed zbiorem plonów;

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 86 z 6.4.1979, s. 30.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 125 z 23.5.1996, s. 35.

- b) oznaczenie posiada kolor, wielkość i styl czcionki, które nie są bardziej widoczne niż opis handlowy produktu i całe oznaczenie składa się z liter tej samej wielkości;
- c) produkt zawiera tylko jeden składnik pochodzenia rolniczego;
- d) oznaczenie stanowi odniesienie do numeru kodowego jednostki certyfikującej lub organu kontroli, o których mowa w art. 27 ust. 10 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

TYTUŁ IV

KONTROLA

ROZDZIAŁ 1

Minimalne wymagania kontroli

Artykuł 63

Zasady kontroli i zobowiązania podmiotów gospodarczych

1. Kiedy zasady kontroli są wprowadzane w życie po raz pierwszy, odpowiedzialny podmiot gospodarczy sporządza oraz przechowuje:

- a) pełny opis jednostki lub obiektów lub działalności;
- b) opis wszystkich praktycznych środków, które mają zostać podjęte na poziomie jednostki lub obiektów lub działań, w celu zapewnienia zgodności z zasadami produkcji ekologicznej;
- c) środki ostrożności podejmowane w celu ograniczenia zagrożenia zanieczyszczenia niezatwierdzonymi substancjami lub produktami oraz środki podjęte w celu zachowania czystości w miejscach składowania oraz podczas całego cyklu produkcyjnego podmiotu gospodarczego.

W stosownych przypadkach opis i środki, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być częścią systemu jakości sporządzanego przez podmiot gospodarczy.

2. Opis oraz środki określone w ust. 1 muszą być zawarte w deklaracji podpisywanej przez odpowiedzialny podmiot gospodarczy. Ponadto deklaracja ta zawiera zobowiązanie podmiotu gospodarczego:

- a) do wykonywania czynności zgodnie z zasadami produkcji ekologicznej;
- b) do zaakceptowania, w przypadku naruszenia lub nieprawidłowości, wprowadzenia środków przewidzianych na podstawie zasad produkcji ekologicznej;
- c) do podjęcia obowiązku pisemnego powiadomienia kupujących produkt w celu zapewnienia usunięcia oznakowania odnoszącego się do metody produkcji ekologicznej.

Deklaracja, o której mowa w akapicie pierwszym, jest weryfikowana przez jednostkę certyfikującą lub organ kontroli wydający sprawozdanie stwierdzające ewentualne braki i niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej. Podmiot gospodarczy jest zobowiązany kontrasygnować to sprawozdanie oraz podjąć niezbędne środki naprawcze.

3. Do celów zastosowania art. 28 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 podmiot gospodarczy zgłasza właściwemu organowi następujące informacje:

- a) nazwa i adres podmiotu gospodarczego;
- b) położenie zabudowań oraz, gdzie stosowne, działek (dane z ewidencji gruntów), gdzie działania są przeprowadzane;
- c) charakter działań i produktów;
- d) zobowiązanie się podmiotu gospodarczego do wykonania czynności zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 oraz w niniejszym rozporządzeniu;
- e) w przypadku gospodarstw rolnych termin, od którego producent zaprzestał stosowania produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej na danych działkach;
- f) nazwa uprawnionego organu, któremu podmiot gospodarczy powierzył kontrolę swojego przedsiębiorstwa, jeśli państwo członkowskie wprowadziło system kontroli zatwierdzając takie organy.

Artykuł 64

Zmiana zasad kontroli

Odpowiedzialny podmiot gospodarczy jest zobowiązany w odpowiednim terminie zawiadomić jednostkę certyfikującą lub organ kontroli o wszelkich zmianach opisu lub środków określonych w art. 63 oraz wymogów kontroli wstępnej określonych w art. 70, 74, 80, 82, 86 i 88.

Artykuł 65

Wizyty kontrolne

1. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca przeprowadza fizyczną kontrolę wszystkich podmiotów gospodarczych przynajmniej raz w roku.

2. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca może pobierać próbki do testowania produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej lub celem sprawdzenia technik produkcji niezgodnych z zasadami produkcji ekologicznej. Próbkę można także pobierać i analizować celem wykrycia ewentualnego zanieczyszczenia produktami niedozwolonymi w produkcji ekologicznej. Jednakże analizy takie należy wykonywać w przypadku podejrzenia zastosowania produktów niedozwolonych w produkcji ekologicznej.

3. Po każdej wizycie kontrolnej sporządzane jest sprawozdanie z kontroli, które jest kontrasygnowane przez osobę odpowiedzialną za daną jednostkę lub jej przedstawiciela.

4. Ponadto organ kontroli lub jednostka certyfikująca przeprowadzają z reguły niezapowiedziane wyrwykowe wizyty kontrolne w oparciu o ogólną ocenę ryzyka niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej, z uwzględnieniem przynajmniej wyników poprzednich kontroli, ilości produktów objętych kontrolą oraz ryzyka zamiany produktów.

Artykuł 66

Dokumentacja księgowa

1. Ewidencja towarowa i dokumentacja finansowa musi być przechowywana w jednostce produkcyjnej lub w obiektach i musi umożliwiać podmiotowi gospodarczemu oraz organowi kontroli lub jednostce certyfikującej sprawdzenie:

- a) dostawcy i sprzedawcy lub eksportera produktów, o ile są oni różni od dostawcy;
- b) rodzaju i ilości produktów ekologicznych dostarczonych do jednostki produkcyjnej i w stosownych przypadkach wszystkich zakupionych materiałów oraz sposobu użycia tych materiałów, a także w stosownych przypadkach składu mieszanki paszowej;
- c) rodzaju i ilości produktów ekologicznych składowanych w obiektach;
- d) rodzaju, ilości i odbiorców oraz, o ile są oni różni, nabywców – z wyjątkiem końcowych odbiorców – wszystkich produktów, które opuściły jednostkę produkcyjną lub obiekty czy obiekty do składowania pierwszego odbiorcy;
- e) w przypadku podmiotów gospodarczych, które nie składują produktów ekologicznych i nie mają bezpośrednio do czynienia z takimi produktami, rodzaju i ilości kupowanych i sprzedawanych produktów ekologicznych, a także dostawców, oraz gdy są oni różni, sprzedających lub eksporterów i kupujących, oraz gdy są oni różni, odbiorców.

2. W dokumentacji księgowej należy również zawrzeć wyniki kontroli przy odbiorze produktów ekologicznych oraz wszelkie inne informacje wymagane przez organ kontroli lub jednostkę kontrolującą do celów należytej kontroli. Dane księgowe muszą być udokumentowane odpowiednimi dokumentami uzasadniającymi. Księgowość musi wykazywać saldo dochodów i wydatków.

3. Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych na tym samym terenie, jednostki przeznaczone na produkcję produktów nieekologicznych, łącznie z obiektami składowania środków produkcji, również podlegają minimalnym wymogom kontroli.

Artykuł 67

Dostęp do obiektów

1. Podmiot gospodarczy:

- a) zapewnia, do celów kontrolnych, organowi kontroli lub jednostce certyfikującej dostęp do wszystkich części jednostki produkcyjnej i wszystkich obiektów, jak również do dokumentacji księgowej i odnośnych dokumentów źródłowych;
- b) dostarcza organowi kontroli lub jednostce certyfikującej wszelkie informacje uznane za niezbędne do celów kontroli;
- c) przedstawia na żądanie organu kontroli lub jednostki certyfikującej wyniki własnych programów zapewnienia jakości.

2. Oprócz spełnienia wymogów określonych w ust. 1, importerzy i pierwsi odbiorcy przedkładają informacje dotyczące przywożonych przesyłek określone w art. 84.

Artykuł 68

Certyfikaty

Do celów stosowania art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 organy kontroli i jednostki certyfikujące stosują model certyfikatu określony w załączniku XII do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 69

Oświadczenie sprzedawcy

Do celów stosowania art. 9 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oświadczenie sprzedawcy mówiące, że dostarczone produkty nie zostały wytworzone z organizmu genetycznie zmodyfikowanego (GMO) lub przy pomocy GMO, może być sporządzane według wzoru określonego w załączniku XIII do niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ 2

Szczegółowe wymagania kontroli w odniesieniu do roślin i produktów z roślin uprawnych lub dziko rosnących

Artykuł 70

Zasady kontroli

1. Pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a):

- a) jest sporządzany, nawet gdy podmiot gospodarczy ogranicza swoją działalność do zbierania roślin dziko rosnących;
- b) wskazuje obiekty składowania i produkcji oraz grunty rolne lub obszary zbierania, a także, w stosownych przypadkach, obiekty, w których mają miejsce niektóre czynności przetwórstwa lub pakowania; oraz

- c) określa datę ostatniego stosowania produktów, których użycie jest niezgodne z zasadami produkcji ekologicznej, na gruntach rolnych lub obszarach zbierania.

2. W przypadku zbierania roślin dziko rosnących praktyczne środki określone w art. 63 ust.1 lit. b) obejmują gwarancję strony trzeciej, którą podmiot gospodarczy może przedstawić, aby zapewnić, że zostały spełnione przepisy art. 12 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Artykuł 71

Powiadamianie

Każdego roku przed datą wskazaną przez organ kontroli lub jednostkę certyfikującą podmiot gospodarczy powiadamia organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o harmonogramie produkcji produktów upraw, w rozbiciu na działki.

Artykuł 72

Ewidencja produktów roślinnych

Ewidencję produkcji roślin należy prowadzić w formie rejestrów i przechowywać w siedzibie gospodarstwa rolnego, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów kontroli lub jednostek certyfikujących. Oprócz spełniania wymogów art. 71 ewidencja ta zawiera przynajmniej następujące informacje:

- w zakresie użycia nawozów: datę użycia, rodzaj oraz ilość nawozu, działki rolne poddane nawożeniu;
- w zakresie użycia środków ochrony roślin: przyczynę i datę zastosowania, rodzaj środka i zastosowaną metodę;
- w zakresie zakupu środków produkcji: datę, rodzaj oraz ilość zakupionego produktu;
- w zakresie zbiorów: datę, rodzaj i wielkość produkcji ekologicznej lub w czasie konwersji.

Artykuł 73

Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy

W przypadku gdy dany podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych na tym samym obszarze, jednostki produkujące nieekologiczne rośliny uprawne, wraz z obiektami do składowania środków produkcji, muszą również podlegać ogólnym i szczegółowym wymogom kontroli określonym w rozdziale 1 i w niniejszym rozdziale niniejszego tytułu.

ROZDZIAŁ 3

Wymagania kontroli w odniesieniu do zwierząt gospodarskich i produktów pochodzenia zwierzęcego wytwarzanych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta

Artykuł 74

Zasady kontroli

1. W przypadku gdy po raz pierwszy zostaje wprowadzony w życie system kontroli ściśle dla produkcji zwierząt gospodarskich, pełny opis jednostki produkcyjnej określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- pełny opis budynków dla zwierząt gospodarskich, pastwisk, obszarów na wolnym powietrzu itp. i w stosownych przypadkach, obiektów do składowania, pakowania i przetwarzania zwierząt gospodarskich; pełny opis produktów zwierzęcych, surowców i środków produkcji;

- pełny opis instalacji do składowania obornika zwierzęcego.

2. Praktyczne środki określone w art. 63 ust. 1 lit. a) zawierają:

- plan stosowania obornika, uzgodniony z jednostką certyfikującą lub organem kontroli, łącznie z pełnym opisem obszarów przekazanych pod produkcję roślinną;
- w stosownych przypadkach, w odniesieniu do stosowania obornika, pisemne umowy z innymi gospodarstwami rolnymi, o których mowa w art. 3 ust. 3, spełniającymi zasady produkcji ekologicznej;
- plan zarządzania jednostką ekologicznej produkcji zwierzęcej.

Artykuł 75

Identyfikacja zwierząt gospodarskich

Zwierzęta gospodarskie należy oznakować w sposób trwały, stosując metody odpowiednie dla danego gatunku, w przypadku dużych zwierząt indywidualnie, a w przypadku drobiu i małych zwierząt indywidualnie lub grupowo.

Artykuł 76

Ewidencja zwierząt gospodarskich

Ewidencję zwierząt gospodarskich należy prowadzić w formie rejestrów i przechowywać w siedzibie gospodarstwa rolnego, tak aby była przez cały czas dostępna dla organów kontroli lub jednostek certyfikujących. Rejestry te zawierają pełny opis systemu gospodarowania stadem zawierający przynajmniej następujące informacje:

- w zakresie zwierząt przybywających do gospodarstwa rolnego: pochodzenie i data przybycia, okres konwersji, oznakowanie identyfikacyjne i dokumentacja weterynaryjna;

- b) w zakresie zwierząt opuszczających gospodarstwo rolne: wiek, liczebność, waga w przypadku uboju, znak identyfikacyjny i przeznaczenie;
- c) szczegółowe dane zwierząt padłych wraz z przyczynami padnięcia;
- d) w zakresie pasz: rodzaj, łącznie z dodatkami paszowymi, proporcje poszczególnych składników w porcjach karmy i okresy dostępu do obszaru wolnego wypasu, okresy sezonowego wypasu bydła w przypadku stosowania ograniczeń;
- e) w zakresie leczenia chorób i zapobiegania im oraz opieki weterynaryjnej: data leczenia, szczegółowa diagnoza, dawkowanie, rodzaj środka leczniczego, wskazanie zastosowanych aktywnych substancji farmakologicznych, metoda leczenia i zalecenia lekarskie dla opieki weterynaryjnej z uzasadnieniem i okresem karencji, obowiązującym zanim produkty zwierzęce mogą zostać oznakowane jako ekologiczne.

Artykuł 77

Środki kontrolne dotyczące weterynaryjnych produktów leczniczych dla zwierząt gospodarskich

Zawsze w przypadku użycia weterynaryjnych produktów leczniczych, informacje określone w art. 76 lit. e) należy podać organowi kontroli lub jednostce certyfikującej przed wprowadzeniem do obrotu zwierząt gospodarskich lub produktów zwierzęcych jako wyprodukowanych metodami ekologicznymi. Leczone zwierzęta gospodarskie należy dokładnie oznakować, w przypadku dużych zwierząt indywidualnie, a w przypadku drobiu i małych zwierząt indywidualnie lub partiami lub ułami.

Artykuł 78

Szczegółne środki kontroli w pszczelarstwie

1. Pszczelarz dostarcza organowi kontroli lub jednostce certyfikującej mapę w odpowiedniej skali pokazującą lokalizację uli. W przypadku gdy nie przeprowadza się identyfikacji obszarów zgodnie z art. 13 ust. 2, pszczelarz dostarcza organowi kontroli lub jednostce certyfikującej stosowną dokumentację wraz z dowodami, w razie konieczności także odpowiednie analizy, że obszary dostępne dla jego rodziny pszczoły spełniają warunki wymagane w niniejszym rozporządzeniu.

2. Do rejestru pasieki, w odniesieniu do dokarmiania, należy wprowadzać następujące informacje: rodzaj produktu, daty, ilości i ule, w których zostało ono zastosowane.

3. W każdym przypadku, gdy stosuje się weterynaryjne produkty lecznicze, należy dokładnie zarejestrować rodzaj

produktu, ze wskazaniem aktywnych substancji farmakologicznych wraz ze szczegółową diagnozą, dawkowaniem, metodą podawania, czasem trwania kuracji i obowiązującym okresem karencji i przekazać te informacje organowi kontroli lub jednostce certyfikującej przed wprowadzeniem produktów do obrotu jako wyprodukowanych metodami ekologicznymi.

4. Należy zarejestrować strefę lokalizacji pasieki wraz z identyfikacją uli. Należy informować organ kontroli lub jednostkę certyfikującą o przeniesieniu pasiek w nieprzekraczalnym terminie z nimi uzgodnionym.

5. Należy zachować szczególną dbałość, by zapewnić odpowiednie pozyskanie, przetwarzanie i przechowywanie produktów pszczelarskich. Należy rejestrować wszystkie środki podjęte w celu spełnienia tego wymogu.

6. Czynności usuwania nadstawek i zbieranie miodu należy zapisywać w rejestrze pasieki.

Artykuł 79

Kilka jednostek produkcyjnych prowadzonych przez ten sam podmiot gospodarczy

Jeżeli podmiot gospodarczy prowadzi kilka jednostek produkcyjnych, jak to określono w art. 17 ust. 1 oraz w art. 40 i 41, jednostki produkujące nieekologiczne zwierzęta lub nieekologiczne produkty pochodzenia zwierzęcego również podlegają systemowi kontroli określonemu w rozdziale 1 niniejszego tytułu oraz w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ 4

Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek przetwórstwa produktów roślinnych i pochodzenia zwierzęcego oraz środków spożywczych składających się z produktów roślinnych i pochodzenia zwierzęcego

Artykuł 80

Zasady kontroli

W przypadku jednostki produkcyjnej zajmującej się przetwórstwem na własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej, w tym w szczególności jednostek zajmujących się pakowaniem lub przepakowywaniem takich produktów lub jednostek zajmujących się znakowaniem lub ponownym znakowaniem takich produktów, pełny opis jednostki, o którym mowa w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera wyszczególnienie obiektów używanych do przyjmowania, przetwarzania, pakowania, znakowania i składowania produktów rolnych przed i po działaniach ich dotyczących, jak również procedury dotyczące transportu produktów.

ROZDZIAŁ 5

Artykuł 84

Wymagania kontroli w odniesieniu do przywozu roślin, produktów roślinnych, zwierząt gospodarskich, produktów zwierzęcych i środków spożywczych zawierających rośliny lub produkty inwentarza żywego, pasz zwierzęcych, mieszanek paszowych i materiałów paszowych z krajów trzecich

Artykuł 81

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do każdego podmiotu gospodarczego, zarówno importera, jak i/lub pierwszego odbiorcy, zajmującego się przywozem lub odbiorem produktów ekologicznych na własny rachunek lub na rachunek innego podmiotu gospodarczego.

Artykuł 82

Zasady kontroli

1. W przypadku importera, pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) obejmuje siedzibę importera i jego działalność przywózową, wskazując punkty wejścia produktów na terytorium Wspólnoty oraz wszelkie inne obiekty, których importer zamierza użyć do składowania przywożonych produktów do czasu ich dostawy do pierwszego odbiorcy.

Ponadto deklaracja określona w art. 63 ust. 2 zawiera zobowiązanie importera do zapewnienia, aby wszelkie obiekty, których importer zamierza użyć do składowania produktów, zostały poddane kontroli, która zostanie przeprowadzona przez jednostkę kontrolującą lub organ kontroli albo, w przypadku gdy te obiekty składowania znajdują się w innym państwie członkowskim lub w innym regionie, przez jednostkę certyfikującą lub organ kontroli zatwierdzony do kontroli w tym państwie członkowskim lub regionie.

2. W przypadku pierwszego odbiorcy pełny opis jednostki produkcyjnej określony w art. 63 ust. 1 lit. a) wskazuje obiekty używane do przyjmowania i składowania.

3. Jeżeli importer i pierwszy odbiorca to ta sama osoba prawna działająca w jednej jednostce produkcyjnej, sprawozdania określone w art. 63 ust. 2 akapit drugi mogą być zawarte w jednym sprawozdaniu.

Artykuł 83

Dokumentacja księgowa

Importer i pierwszy odbiorca przechowują osobną ewidencję towarową i dokumentację finansową, chyba że prowadzą działalność w jednej jednostce produkcyjnej.

Na żądanie organu kontroli lub jednostki certyfikującej należy określić szczegóły dotyczące organizacji transportu od eksportera w kraju trzecim do pierwszego odbiorcy oraz z siedziby lub miejsc składowania pierwszego odbiorcy do odbiorców w obrębie Wspólnoty.

Informacje w sprawie przywożonych przesyłek

Importer informuje w stosownym terminie jednostkę certyfikującą lub organ kontroli o każdej przesyłce przewidzianej do przywozu do Wspólnoty, podając:

- a) nazwę i adres pierwszego odbiorcy;
- b) wszelkie szczegóły, których ta jednostka certyfikująca lub organ kontroli mogą zażądać w rozsądnym zakresie,
  - (i) w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, certyfikaty określone w tym artykule;
  - (ii) w przypadku produktów przywożonych zgodnie z art. 33 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, kopię świadectwa kontroli określonego w tym artykule.

Na żądanie jednostki certyfikującej lub organu kontroli importera, importer przekazuje jednostce certyfikującej lub organowi kontroli pierwszego odbiorcy informacje określone w akapicie pierwszym.

Artykuł 85

Wizyty kontrolne

Organ kontroli lub jednostka certyfikująca dokonują kontroli dokumentacji księgowej określonej w art. 83 niniejszego rozporządzenia oraz świadectwa określonego w art. 33 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 lub certyfikatu określonego w art. 32 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Jeżeli importer wykonuje działania przywózowe w różnych jednostkach lub obiektach, udostępnia on na żądanie sprawozdania przewidziane w art. 63 ust. 2 akapit drugi niniejszego rozporządzenia dla każdego z tych obiektów.

ROZDZIAŁ 6

Wymagania kontroli w odniesieniu do jednostek zajmujących się produkcją, przetwórstwem lub przywozem produktów ekologicznych i zlecających stronom trzecim część lub całość realizowanych działań

Artykuł 86

Zasady kontroli

W odniesieniu do działań zleconych stronom trzecim pełny opis jednostki określony w art. 63 ust. 1 lit. a) zawiera:

- a) wykaz podwykonawców z opisem ich działalności oraz wskazaniem jednostek kontrolujących lub organów kontroli, którym podlegają;

- b) pisemną umowę z podwykonawcami, na podstawie której ich przedsiębiorstwo będzie podlegało systemowi kontroli określone w tytule V rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- c) wszystkie środki praktyczne, włączając między innymi odpowiedni system dokumentacji księgowej, podejmowane na poziomie jednostki celem zapewnienia, aby produkty, które podmiot gospodarczy wprowadza do obrotu, były w każdym przypadku identyfikowalne stosownie do sytuacji, do ich dostawców, sprzedawców, odbiorców i nabywców.

ROZDZIAŁ 7

Wymagania dotyczące kontroli jednostek przetwórstwa paszy

Artykuł 87

Zakres

Niniejszy rozdział dotyczy wszystkich jednostek zajmujących się przetwórstwem produktów, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, na własny rachunek lub na rachunek strony trzeciej.

Artykuł 88

Zasady kontroli

1. Pełny opis jednostki, o którym mowa w art. 63 ust. 1 lit. a), zawiera:

- a) obiekty wykorzystywane do przyjmowania, przetwarzania i składowania produktów przeznaczonych na paszę dla zwierząt przed i po działaniach ich dotyczących;
- b) obiekty wykorzystywane do składowania innych produktów używanych do przygotowania pasz;
- c) obiekty wykorzystywane do składowania produktów do czyszczenia i dezynfekcji;
- d) w miarę potrzeby, opis mieszanki paszowej, którą podmiot gospodarczy zamierza produkować, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. a) dyrektywy 79/373/EWG, i gatunki lub rodzaj inwentarza żywego, dla którego przeznaczona jest mieszanka paszowa;
- e) w miarę potrzeby, nazwę materiałów paszowych, które podmiot gospodarczy zamierza przetworzyć.

2. Środki określone w art. 63 ust. 1 lit. b), które podmioty gospodarcze podejmują w celu zapewnienia zgodności z zasadami produkcji ekologicznej, muszą obejmować wskazanie środków określonych w art. 26.

3. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca stosują te środki do dokonania ogólnej oceny zagrożeń towarzyszących każdej jednostce przetwórczej i do sporządzenia planu kontroli. Ten plan kontroli określa minimalną ilość próbek losowych w zależności od potencjalnych zagrożeń.

Artykuł 89

Dokumentacja księgowa

Do celów prawidłowej kontroli działań dokumentacja księgowa określona w art. 66 obejmuje informacje o pochodzeniu, charakterze i ilościach materiałów paszowych, dodatkach, sprzedaży i wyrobach gotowych.

Artykuł 90

Wizyty kontrolne

Wizyta kontrolna, o której mowa w art. 65, obejmuje pełną kontrolę fizyczną obiektów. Dodatkowo organ kontroli lub jednostka certyfikująca przeprowadzają wizyty ukierunkowane, oparte na ogólnej ocenie potencjalnych zagrożeń niezgodności z zasadami produkcji ekologicznej.

Jednostka kontrolująca lub organ kontroli przykładają szczególną wagę do krytycznych punktów kontroli wskazanych podmiotowi gospodarczemu, w celu ustalenia czy działania nadzoru i sprawdzania są wykonywane prawidłowo.

Wszystkie obiekty używane przez dany podmiot gospodarczy do prowadzenia jego działalności mogą być kontrolowane tak często, jak wymagają tego istniejące zagrożenia.

ROZDZIAŁ 8

Naruszenia prawa i wymiana informacji

Artykuł 91

Środki stosowane w przypadku podejrzenia naruszeń prawa i nieprawidłowości

1. Jeśli podmiot gospodarczy uważa lub podejrzewa, że produkt, który wyprodukował, przetworzył, wwiózł lub który został mu dostarczony przez inny podmiot gospodarczy, nie jest zgodny z zasadami rolnictwa ekologicznego, uruchamia on procedury albo usunięcia z tego produktu wszelkich odniesień do ekologicznej metody produkcji albo oddzielenia i oznaczenia produktu. Podmiot gospodarczy może wprowadzić taki produkt do przetwórstwa, pakowania lub do obrotu tylko po wyeliminowaniu tych wątpliwości, chyba że wprowadzi go do obrotu bez odniesienia do ekologicznej metody produkcji. W przypadku pojawienia się takiej wątpliwości podmiot gospodarczy niezwłocznie powiadamia jednostkę certyfikującą lub organ kontroli. Organ kontroli lub jednostka certyfikująca może wymagać, aby produkt nie był umieszczany na rynku z oznaczeniami dotyczącymi ekologicznej metody produkcji do czasu uzyskania od podmiotu gospodarczego lub z innych źródeł zadowalającej informacji o wyeliminowaniu wątpliwości.

2. Jeżeli organ kontroli lub jednostka certyfikująca posiada uzasadnione podejrzenia, że dany podmiot gospodarczy zamierza wprowadzić do obrotu produkt niezgodny z zasadami produkcji ekologicznej, ale oznaczony odniesieniem do ekologicznej metody produkcji, ten organ kontroli lub jednostka

certyfikująca mogą wymagać, aby podmiot gospodarczy tymczasowo nie wprowadzał do obrotu produktu z takim odniesieniem w okresie wyznaczonym przez ten organ kontroli lub tę jednostkę certyfikującą. Przed podjęciem odnośnej decyzji organ kontroli lub jednostka kontrolująca dają podmiotowi gospodarczemu możliwość zgłoszenia uwag. Decyzję tę uzupełnia się obowiązkiem usunięcia z tego produktu wszelkich odniesień do ekologicznych metod produkcji, o ile organ kontroli lub jednostka certyfikująca jest pewna, że produkt nie spełnia wymagań produkcji ekologicznej.

Jednakże jeżeli podejrzenie nie potwierdzi się we wspomnianym okresie, decyzja, o której mowa w akapicie pierwszym, jest unieważniana przed upływem tego okresu. Podmiot gospodarczy w pełni współpracuje z jednostką certyfikującą lub organem kontroli w celu wyjaśnienia podejrzeń

3. Państwa członkowskie podejmują wszelkie środki i sankcje w celu zapobieżenia możliwości oszukańczego używania oznaczeń, o których mowa w tytule IV rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz w tytule III lub załączniku XI do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 92

Wymiana informacji

1. W przypadkach gdy podmiot gospodarczy i jego podwykonawcy są kontrolowani przez różne organy kontroli lub jednostki certyfikujące, deklaracja, o której mowa w art. 63 ust. 2, zawiera zgodę podmiotu gospodarczego, złożoną w imieniu własnym i w imieniu jego podwykonawców, aby te odrębne organy kontroli lub jednostki certyfikujące mogły wymieniać informacje o działaniach będących przedmiotem ich kontroli oraz zgodę na sposób wymiany informacji.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdzi nieprawidłowości lub naruszenia prawa związane ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do produktu pochodzącego z innego państwa członkowskiego i noszącego oznaczenia, o których mowa w tytule IV rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz w tytule III lub załączniku XI do niniejszego rozporządzenia, powiadamia o tym Komisję i państwo członkowskie, które wyznaczyło organ kontroli lub jednostkę certyfikującą.

TYTUŁ V

PRZEKAZYWANIE INFORMACJI KOMISJI, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

ROZDZIAŁ 1

Przekazywanie informacji Komisji

Artykuł 93

Informacje statystyczne

1. Do pierwszego lipca każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji za pomocą systemu komputerowego umożliwiającego elektroniczną wymianę dokumentów i informacji

udostępnianego przez Komisję (DG Eurostat) roczne informacje statystyczne dotyczące produkcji ekologicznej, o których mowa w art. 36 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007.

2. Informacje statystyczne, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności następujące dane:

- liczbę producentów, przetwórców, importerów i eksporterów prowadzących działalność zgodną z zasadami ekologicznymi;
- wielkość produkcji z upraw ekologicznych oraz powierzchnię upraw podczas konwersji oraz objętych produkcją ekologiczną;
- liczbę ekologicznych zwierząt gospodarskich oraz ilość ekologicznych produktów zwierzęcych;
- dane dotyczące ekologicznej produkcji przemysłowej według rodzajów działalności.

3. Do celów przekazywania informacji statystycznych, o których mowa w ust. 1 i 2, państwa członkowskie wykorzystują wspólny punkt wprowadzania danych udostępniany przez Komisję (DG Eurostat).

4. Przepisy dotyczące charakterystyk danych statystycznych i metadanych są określane w kontekście wspólnotowego programu statystycznego na podstawie modeli lub kwestionariuszy dostępnych przez systemy, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 94

Inne informacje

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji następujące informacje za pomocą systemu komputerowego umożliwiającego elektroniczną wymianę dokumentów i informacji udostępnianego przez Komisję (DG ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich) na potrzeby informacji innych niż informacje statystyczne:

- do dnia 1 stycznia 2009 r. informacje, o których mowa w art. 35 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 834/2007, oraz następnie informacje nt. każdej dokonywanej modyfikacji;
- do dnia 31 marca każdego roku informacje określone w art. 35 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 dotyczące organów kontroli i jednostek certyfikujących zatwierdzonych dnia 31 grudnia poprzedniego roku;
- do dnia 1 lipca każdego roku wszelkie inne informacje wymagane lub potrzebne na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Dane są przekazywane, wprowadzane oraz uaktualniane w systemie określonym w ust. 1 w ramach odpowiedzialności właściwego organu określonego w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, bądź przez sam organ, bądź przez jednostkę, której przekazano tą funkcję.

3. Przepisy dotyczące charakterystyk danych i metadanych są określane na podstawie modeli lub kwestionariuszy dostępnych przez systemy, o których mowa w ust. 1

ROZDZIAŁ 2

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 95

Środki przejściowe

1. W okresie przejściowym kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. bydło można trzymać na uwięzi w budynkach istniejących już przed dniem 24 sierpnia 2000 r., pod warunkiem że zwierzęta mają zapewniony regularny ruch, a chów odbywa się zgodnie z wymaganiami dobrostanu zwierząt, na wygodnie wyścielanych stanowiskach, jak również pod indywidualną opieką, i pod warunkiem że właściwy organ dopuszcza tę metodę utrzymania. Właściwe organy mogą nadal zezwalać na ten środek na wniosek indywidualnego podmiotu gospodarczego w sprawie stosowania tego środka w ograniczonym okresie kończącym się przed dniem 31 grudnia 2013, dodatkowo pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

2. Właściwy organ może zezwolić w przejściowym okresie kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. na przyznanie gospodarstwu produkującym zwierzęta odstępstw w odniesieniu do warunków w pomieszczeniach inwentarskich oraz obsady zwierząt na podstawie derogacji określonej w części B pkt 8.5.1 załącznika I rozporządzenia (EWG) nr 2092/91. Podmioty gospodarcze korzystające z tego przedłużenia przedkładają organowi kontroli lub jednostce certyfikującej plan zawierający opis rozwiązań mających na celu zapewnienie zgodności z zasadami produkcji ekologicznej do końca okresu przejściowego. Właściwe organy mogą nadal zezwalać na ten środek na wniosek indywidualnego podmiotu gospodarczego w sprawie stosowania tego środka w ograniczonym okresie kończącym się przed dniem 31 grudnia 2013, dodatkowo pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

3. W okresie przejściowym kończącym się dnia 31 grudnia 2010 r. końcowa faza tuczu owiec i świń przeznaczonych na produkcję mięsa, zgodnie z pkt 8.3.4 załącznika I.B do rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 może odbywać się w pomieszczeniu, pod warunkiem że co najmniej dwa razy w roku przeprowadzane będą wizyty kontrolne, o których mowa w art. 65 ust. 1.

4. Kastracja prosiąt może być przeprowadzana bez stosowania znieczulenia lub analgezji w okresie przejściowym upływającym dnia 31 grudnia 2011 r.

5. Do czasu wprowadzenia szczegółowych zasad przetwórstwa karmy dla zwierząt domowych stosuje się przepisy krajowe lub, w razie ich braku, własne normy przyjęte lub uznane przez dane państwa członkowskie.

6. Do celów art. 12 ust. 1 lit. j) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 i do czasu włączenia określonych substancji zgodnie z art. 16 lit. f) tego rozporządzenia, można stosować wyłącznie produkty dozwolone przez właściwe organy.

7. Dopuszczenia składników nieekologicznych pochodzenia rolniczego udzielone przez państwa członkowskie na mocy rozporządzenia (EWG) nr 207/93 można uważać za udzielone na mocy niniejszego rozporządzenia. Jednakże dopuszczenia udzielone zgodnie z art. 3 ust. 6 rozporządzenia (EWG) nr 207/93 tracą moc z dniem 31 grudnia 2009 r.

8. W okresie przejściowym upływającym dnia 1 lipca 2010 r. podmioty gospodarcze mogą nadal stosować etykietowanie zgodne z przepisami rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 w odniesieniu do:

- (i) systemów obliczania procentowej zawartości ekologicznych składników żywności;
- (ii) numeru kodowego i/lub nazwy organu kontroli lub jednostki certyfikującej.

9. Zapasy produktów wytwarzanych, pakowanych i etykietowanych przed dniem 1 stycznia 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 mogą być nadal wprowadzane do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej, do wyczerpania zapasów.

10. Opakowania zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 mogą być nadal stosowane do produktów wprowadzanych do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej do dnia 1 stycznia 2012 r., jeżeli produkty te spełniają wymogi rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

Artykuł 96

Utrata mocy obowiązującej

Rozporządzenia (EWG) nr 207/93, (WE) nr 223/2003 i (WE) nr 1452/2003 tracą moc.

Odniesienia do rozporządzeń, które utraciły moc i rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 rozumiane są jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia i są odczytywane zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku XIV.

*Artykuł 97***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie siódmego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r.

Jednakże art. 27 ust. 2 lit. a) oraz art. 58 stosuje się od dnia 1 lipca 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 września 2008 r.

W imieniu Komisji

Mariann FISCHER BOEL

Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK I

Nawozy i środki poprawiające właściwości gleby określone w art. 3 ust. 1

Uwagi:

A: dopuszczone na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 i przeniesione poprzez art. 16 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

B: dopuszczone na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Złożone produkty lub produkty zawierające wyłącznie wyszczególnione poniżej materiały: Obornik	Produkt składający się z mieszaniny odchodów zwierzęcych i substancji roślinnych (podściółka dla zwierząt) Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Suchy obornik i odwodniony nawóz od drobiu	Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Kompostowane odchody zwierzęce, w tym nawóz od drobiu i przekompostowany obornik	Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Płynne odchody zwierzęce	Używane po kontrolowanej fermentacji lub odpowiednim rozcieńczeniu Zakazane są produkty pochodzące z chowu przemysłowego
A	Przekompostowane lub sfermentowane odpady domowe	Produkt otrzymywany z segregowanych w gospodarstwach domowych odpadów, poddanych kompostowaniu lub beztlenowej fermentacji do produkcji biogazu Jedynie roślinne i zwierzęce odpady z gospodarstw domowych. Jedynie produkowane w zamkniętym i monitorowanym systemie gromadzenia odpadów, zatwierdzonym przez państwo członkowskie Dopuszczalne stężenie w mg/kg suchej substancji: kadm: 0,7; miedź: 70; nikiel: 25; ołów: 45; cynk: 200; rtęć: 0,4; chrom (całkowity): 70; chrom (VI): 0
A	Torf	Użycie ograniczone do ogrodnictwa (ogrodnictwo towarowe, uprawa roślin ozdobnych, sadownictwo, szkółki)
A	Odpady poprodukcyjne z hodowli grzybów	Początkowy skład podłoża ogranicza się do produktów z niniejszego załącznika
A	Odchody dżdżownic (Wermikompost) i owadów	
A	Guano	
A	Przekompostowana lub sfermentowana mieszanina resztek substancji roślinnych	Produkt otrzymany z mieszaniny resztek roślinnych poddanych kompostowaniu lub fermentacji beztlenowej do produkcji biogazu
A	Produkty i produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego, jak poniżej: mączka z krwi mączka z kopyt mączka rogowa mączka kostna lub mączka kostna odklejona mączka rybna mączka mięsna mączka z piór, włosów i skóry wełna sierść włosy produkty mleczarskie	Maksymalne stężenie suchej masy chromu (VI) w mg/kg: 0

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymogi dotyczące składu, warunki użycia
A	Produkty i produkty uboczne pochodzenia roślinnego użyte jako nawozy	Na przykład: wytłoczyny z nasion roślin oleistych, łuska ziarna kakaowego, słód kukurydzy
A	Wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich	O ile bezpośrednio otrzymane z: (i) procesów fizycznych, włączając dehydratację, zamrażanie i mielenie; (ii) ekstrakcji wodnej lub wodnych roztworów kwasów lub zasad; (iii) fermentacji
A	Trociny i wióry drzewne	Drewno niepoddane chemicznemu przetworzeniu po ścięciu
A	Przekompostowana kora	Drewno niepoddane chemicznemu przetworzeniu po ścięciu
A	Popiół drzewny	Z drewna niepoddanego chemicznemu przetworzeniu po ścięciu
A	Drobno mielony fosfat	Produkt określony w pkt 7 załącznika IA.2. do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ w sprawie nawozów, 7 Zawartość kadmu mniejsza lub równa 90 mg/kg P ₂ O ₅
A	Fosforan glinowo-wapniowy	Produkt określony w pkt 6 załącznika IA.2 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Zawartość kadmu mniejsza lub równa 90 mg/kg Użycie ograniczone do podstawowych gleb (pH > 7,5)
A	Podstawowy żużel	Produkty określone w pkt 1 załącznika IA.2 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Surowa sól potasowa lub kainit	Produkty określone w pkt 1 załącznika IA.3 do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Siarczan potasu możliwie zawierający sól magnezu	Produkt uzyskiwany z surowych soli potasowych w drodze procesu fizycznego wydobycia oraz możliwie zawierający także sole magnezu
A	Wywar gorzelniczny i ekstrakt z wywaru gorzelnicznego	Z wyjątkiem wywaru gorzelnicznego amonowego
A	Węglan wapnia (kreda, margiel, mielony wapiń, ameliorant bretoński, (maerl), kreda fosforowa)	Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Węglan magnezu i wapnia	Wyłącznie pochodzenia naturalnego np. kreda magnezowa, mielony wapiń magnezowy, wapien
A	Siarczan magnezowy (kizeryt)	Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Roztwór chlorku wapnia	Opryskiwanie dolistne jabłoni po stwierdzeniu niedoboru wapnia
A	Siarczan wapnia (gips)	Produkty określone w pkt 1 załącznika ID rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Wyłącznie pochodzenia naturalnego
A	Wapno przemysłowe uzyskiwane w produkcji cukru	Produkt uboczny produkcji cukru z buraków cukrowych
A	Wapno przemysłowe uzyskiwane w produkcji soli próżniowej	Produkt uboczny uzyskiwany w produkcji soli próżniowej z solanki znajdującej w górach
A	Siarka elementarna	Produkty określone w załączniku ID.3 rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Pierwiastki śladowe	Mikroelementy nieorganiczne wymienione w części E załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003
A	Chlorek sodowy	Wyłącznie sól kopalniana
A	Mączka mineralna (skalna) i glinki	

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 21.11.2003, s. 1.

ZAŁĄCZNIK II

Pestycydy — środki ochrony roślin określone w art. 5 ust. 1

Uwagi:

A: dopuszczone na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 i przeniesione poprzez art. 16 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 834/2007

B: dopuszczone na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007

1. Substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Azadirachtina uzyskiwana z <i>Azadirachta indica</i> (miodla indyjska)	Środek owadobójczy
A	Wosk pszczeli	Maść ogrodnicza
A	Żelatyna	Środek owadobójczy
A	Zhydrolizowane białko	Środek wabiący, tylko w zatwierdzonym wniosku w połączeniu z innymi właściwymi środkami niniejszego wykazu
A	Lecytyna	Środek grzybobójczy
A	Olejki roślinne (np. olejek miętowy, sosnowy, kminkowy)	Środki owadobójcze, roztoczebójcze, grzybobójcze oraz środek ograniczający kiełkowanie
A	Pyretrum otrzymywane ze złocenia dalmatyńskiego (<i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>)	Insektycyd
A	Quassia otrzymany z <i>Quassia amara</i>	Środek owadobójczy i odstrasżający owady
A	Rotenon otrzymany z <i>Derris</i> spp. i <i>Lonchocarpus</i> spp. i <i>Terphrosia</i> spp.	Środek owadobójczy

2. Mikroorganizmy wykorzystywane do biologicznego zwalczania szkodników i chorób

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Mikroorganizmy (bakterie, wirusy i grzyby)	

3. Substancje produkowane przez mikroorganizmy

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Spinosad	Środek owadobójczy Wyłącznie w przypadku podjęcia środków służących zminimalizowaniu ryzyka wystąpienia głównych parazytoidów oraz zminimalizowaniu ryzyka polegającego na zwiększeniu odporności

4. Substancje używane w pułapkach i dozownikach

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Fosforan dwuamonowy	Środek wabiący, tylko w pułapkach

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Feromony	Środek wabiący; środek zakłócający zachowania seksualne; tylko w pułapkach i dyspenserach
A	Pyretroidy (wyłącznie deltametrin lub lambdacyhalotrin)	Środki owadobójcze; tylko w pułapkach zawierających określone środki wabiące; tylko przeciwko <i>Batrocera oleae</i> i <i>Ceratitis capitata</i> Wied.

5. Substancje przeznaczone do spryskiwania powierzchni między roślinami uprawnymi

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Ortofosforan żelaza (III)	Moluskocyd

6. Inne substancje używane w sposób tradycyjny w rolnictwie ekologicznym

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Miedź w formie wodorotlenku miedzi, tlenochloru miedzi, (trójasadowy) siarczanu miedzi, tlenku miedzi, oktanianu miedzi	Środek grzybobójczy maksymalnie do 6 kg miedzi na hektar rocznie W odniesieniu do upraw wieloletnich państwa członkowskie mogą na zasadzie odstępstwa od poprzedniego akapitu dopuścić przekroczenie w danym roku limitu zawartości miedzi wynoszącego 6 kg, pod warunkiem że średnia rzeczywiście zastosowana ilość w okresie 5 lat obejmującym dany rok oraz 4 wcześniejsze lata nie przekracza 6 kg
A	Etylen	Dojrzewanie bananów, owoców kiwi i kaki; dojrzewanie owoców cytrusowych jedynie jako część strategii zapobiegania powodowanym przez muchy szkodom owoców cytrusowych; indukcja kwitnienia ananasów; hamowanie kiełkowania ziemniaków i cebuli
A	Sól potasowa kwasu tłuszczowego (szare mydło)	Środek owadobójczy
A	Ałun potasowy (siarczan glinu) (kalinit)	Środek zapobiegający dojrzewaniu bananów
A	Siarczan wapnia (wielosiarczek wapnia)	Środek grzybobójczy, owadobójczy, roztoczobójczy
A	Olej parafinowy	Środek owadobójczy i roztoczobójczy
A	Oleje mineralne	Środek owadobójczy, grzybobójczy Tylko w przypadku drzew owocowych, oliwnych, winorośli oraz owoców tropikalnych (np. bananów)
A	Nadmanganian potasu	Środki grzybobójcze, bakterio-bójcze; tylko w przypadku drzew owocowych, oliwnych i winorośli
A	Piasek kwarcowy	Środek odstraszający
A	Siarka	Środek grzybobójczy, roztoczobójczy, odstraszający

7. Inne substancje

Dopuszczenie	Nazwa	Opis, wymagania dotyczące składu, warunki użycia
A	Wodorotlenek wapnia	Środek grzybobójczy Tylko w przypadku drzew owocowych, łącznie ze szkółkami, do zwalczania <i>Nectria galligena</i> (rak drzew owocowych)
A	Wodorowęglan potasu	Środek grzybobójczy

ZAŁĄCZNIK III

Minimalna powierzchnia pomieszczeń i przestrzeni otwartych oraz inne cechy pomieszczeń odpowiednie dla różnych gatunków i rodzajów produkcji, których mowa w art. 10 ust. 4**1. Bydło, koniowate, owce, kozy i świnie**

	Powierzchnia pomieszczeń (wewnętrzna netto dostępna dla zwierząt)		Powierzchnia wybiegu, z wyłączeniem pastwisk (zewnątrzna)
	Minimalna waga żywa (kg)	m ² /sztukę	m ² /sztukę
Bydło przeznaczone do rozrodu i opasowe oraz koniowate	do 100	1,5	1,1
	do 200	2,5	1,9
	do 350	4,0	3
	powyżej 350	5, minimum 1 m ² /100 kg	3,7, minimum 0,75 m ² /100 kg
Krowy mleczne		6	4,5
Buhaje hodowlane		10	30
Owce i kozy		1,5 owca/koza	2,5
		0,35 jagnię/koźlę	0,5
Maciory z prosiętami do 40 dnia życia		7,5 dla maciory	2,5
Tuczniaki	do 50	0,8	0,6
	do 85	1,1	0,8
	do 110	1,3	1
Prosięta	powyżej 40 dnia życia i do 30 kg	0,6	0,4
Świnie przeznaczone do rozrodu		2,5/samica	1,9
		6/samiec W przypadku gdy kojce są wykorzystywane do naturalnego zapłodnienia: 10 m ² /samiec	8,0

2. Drób

	Powierzchnia pomieszczeń (wewnętrzna netto dostępna dla zwierząt)			Powierzchnia wybiegu (ilość metrów ² dostępnych rotacyjnie na sztukę)
	Liczba ptaków/m ²	długość grzęd w cm/sztukę	gniazdo	
Kury nioski	6	18	7 niosek na gniazdo lub w przypadku wspólnego gniazda 120 cm/ptaka	4, z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok
Drób do tuczu (w stacjonarnym kurniku)	10, maksymalnie 21 kg wagi żywej/m ²	20 (tylko dla perliczek)		4 – broilery i perliczki 4,5 – kaczki 10 – indyki 15 – gęsi dla wszystkich tych gatunków z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok

	Powierzchnia pomieszczeń (wewnętrzna netto dostępna dla zwierząt)			Powierzchnia wybiegu (ilość metrów ² dostępnych rotacyjnie na sztukę)
	Liczba ptaków/m ²	długość grzędy w cm/ sztukę	gniazdo	
Drób do tuczu w ruchomych kojach	16 ⁽¹⁾ w ruchomych kurnikach oraz maksymalnie 30 kg żywej wagi/m ²			2,5 z zachowaniem limitu 170 kg N/ha/rok

⁽¹⁾ Tylko w przypadku ruchomych kurników o powierzchni podłogi nieprzekraczającej 150 m², niezamykanych na noc.

ZAŁĄCZNIK IV

Maksymalna liczba zwierząt na hektar określona w art. 15 ust. 2

Klasa lub gatunek	Maksymalna liczba zwierząt na ha odpowiadająca 170 kg N/ha/rok
Koniowate w wieku powyżej szóstego miesiąca życia	2
Cielęta opasowe	5
Pozostałe zwierzęta zaliczane do bydła w wieku poniżej jednego roku	5
Byki w wieku od jednego roku do dwóch lat	3,3
Jałówki w wieku od jednego roku do dwóch lat	3,3
Byki dwuletnie i starsze	2
Jałówki przeznaczone do rozrodu	2,5
Jałówki na opas	2,5
Krowy mleczne	2
Krowy mleczne wycofane ze stada	2
Pozostałe krowy	2,5
Samice królików hodowlanych	100
Owce maciorki	13,3
Kozy	13,3
Prosięta	74
Maciory	6,5
Tuczniki	14
Pozostałe świnie	14
Brojlery	580
Kury nioski	230

ZAŁĄCZNIK V

Materiały paszowe, o których mowa w art. 22 ust. 1, 2 i 3**1. NIEEKOLOGICZNE MATERIAŁY PASZOWE POCHODZENIA ROŚLINNEGO****1.1. Zboża, ziarna, ich produkty i produkty uboczne:**

- Owies zwyczajny w postaci ziaren, płatków, śruty, łusek i otrębów
- Jęczmień w postaci ziaren, białka i śruty
- Makuch z kielków ryżowych
- Proso w postaci ziaren
- Żyto w postaci ziaren i śruty
- Sorgo w postaci ziaren
- Pszenica w postaci ziaren, śruty, otrębów, glutenu paszowego, glutenu i kielków
- Pszenica orkisz w postaci ziaren
- Pszenżyto w postaci ziaren
- Kukurydza w postaci ziaren, otrębów, śruty, wyciągu z kielków i glutenu
- Słód kukurydziany
- Młóto browarniane

1.2. Nasiona oleiste, owoce oleiste, ich produkty i produkty uboczne:

- Rzepak w postaci ziaren, makuchu i łusek
- Nasiona soi pod postacią ziaren, nasion opiekanych, makuchu i łusek
- Nasiona słonecznika w postaci ziaren i makuchu
- Bawełna w postaci nasion i wyciągu
- Siemię lniane w postaci nasion i wyciągu
- Nasiona sezamu w postaci wyciągu
- Rdzeń palmowy ekstrahowany
- Wyciąg z nasion dyni
- Oliwki, pulpa z oliwek
- Oleje roślinne (z fizycznej ekstrakcji)

1.3. Nasiona roślin strączkowych, ich produkty i produkty uboczne:

- Ciecierzycza w postaci nasion, śruty i otrębów
- Soczewica w postaci nasion, śruty i otrębów
- Groszek siewny w postaci nasion poddanych obróbce cieplnej, śruty i otrębów
- Groch w postaci nasion, śruty i otrębów
- Bób w postaci nasion, śruty i otrębów

- Bobik w postaci nasion, śruty i otrębów
- Wyki w postaci nasion, śruty i otrębów
- Łubin w postaci nasion, śruty i otrębów

1.4. Bulwy, korzenie i ich produkty oraz produkty uboczne:

- Pulpa buraczana
- Ziemniak
- Batat w postaci bulwy
- Pulpa ziemniaczana (produkt uboczny ekstrakcji skrobi ziemniaczanej)
- Skrobia ziemniaczana
- Białko ziemniaczane
- Maniok

1.5. Inne nasiona i owoce, ich produkty i produkty uboczne:

- Szarańczyn
- Strąki szarańczynu i jego mączki
- Dynie
- Pulpa cytrusowa
- Jabłka, pigwy, gruszki, brzoskwinie, figi, winogrona i ich pulpy
- Kasztany jadalne
- Wytłok z orzechów włoskich
- Wytłok z orzechów laskowych
- Łupiny i wytłok ziarna kakaowego
- Żołędzie

1.6. Pasze zielone i pasze objętościowe:

- Lucerna
- Mączka z lucerny
- Koniczyna
- Mączka z koniczyny
- Pasje roślinne (otrzymane z roślin pastewnych)
- Mączka z trawy
- Siano
- Kiszonka
- Słoma zbóż
- Warzywa korzeniowe na zmielenie

1.7. Inne rośliny, ich produkty i produkty uboczne:

- Melasa
- Mączka z wodorostów morskich (uzyskiwana przez suszenie i rozdrabnianie wodorostów morskich i płukana w celu zmniejszenia zawartości jodu)
- Proszki i ekstrakty z roślin
- Ekstrakt z białka roślinnego (podawany wyłącznie młodym zwierzętom)
- Przyprawy
- Zioła

2. MATERIAŁY PASZOWE POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO**2.1. Mleko i przetwory mleczne:**

- Surowe mleko
- Mleko w proszku
- Odtuszczone mleko, odtuszczone mleko w proszku
- Maślanka, maślanka w proszku
- Serwatka, serwatka w proszku, serwatka w proszku o niskiej zawartości cukru, białko serwatki w proszku (otrzymywane w drodze fizycznej obróbki)
- Kazeina w proszku
- Laktoza w proszku
- Zsiadłe i kwaśne mleko

2.2. Ryby, inne zwierzęta morskie, ich produkty i produkty uboczne:

Z zastrzeżeniem następujących ograniczeń: produkty pochodzące wyłącznie ze zrównoważonego rybołówstwa i stosowane wyłącznie w przypadku gatunków innych niż roślinożerne

- Ryby
- Ryby, olej rybny i tran z dorsza nierafinowany
- Autolizaty ryb, mięczaków lub skorupiaków
- Hydrolizaty i proteolizaty uzyskane w wyniku działania enzymów, również w postaci rozpuszczalnej, przeznaczone wyłącznie dla młodych zwierząt
- Mączka rybna

2.3. Jaja i produkty jajeczne

- Jaja i produkty jajeczne stosowane jako pasze drobiowe, pochodzące raczej z tego samego gospodarstwa

3. MATERIAŁY PASZOWE POCHODZENIA MINERALNEGO**3.1 Sód:**

- Nierafinowana sól morską
- Gruba sól kamienna
- Siarczan sodowy
- Węglan sodowy

- Dwuwęglan sodu
- Chlorek sodu

3.2 Potas:

- Chlorek potasu

3.3 Wapń:

- Osady z koralowców i alg
- Skorupy zwierząt wodnych (w tym szkielety mątwy pospolitej)
- Węglan wapnia
- Mleczan wapnia
- Glukonian wapnia

3.4 Fosfor:

- Odfluorowany fosforan diwapniowy
- Odfluorowany fosforan monowapniowy
- Fosforan monosodowy
- Fosforan wapniowo-magnezowy
- Fosforan wapniowo-sodowy

3.5 Magnez:

- Tlenek magnezu (magnez bezwodny)
- Siarczan magnezu
- Chlorek magnezu
- Węglan magnezu
- Fosforan magnezu

3.6 Siarka:

- Siarczan sodowy
-

ZAŁĄCZNIK VI

Dodatki paszowe i niektóre substancje stosowane w żywieniu zwierząt określone w art. 22 ust. 4**1. DODATKI PASZOWE**

Wymienione dodatki muszą być zatwierdzone na mocy rozporządzenia (WE) nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt.

1.1. Dodatki dietetyczne**a) Witaminy:**

- Witaminy pozyskane z surowców naturalnie występujących w paszach
- Witaminy syntetyczne, identyczne z naturalnymi, dla zwierząt z żołądkiem jednokomorowym
- Syntetyczne witaminy A, D i E identyczne z witaminami naturalnymi przeżuwalcy pod warunkiem wcześniejszego dopuszczenia przez państwa członkowskie w oparciu o ocenę możliwości uzyskania przez ekologiczne przeżuwacze niezbędnych ilości wymienionych witamin w dawkach pokarmowych

b) Pierwiastki śladowe:**E1 Żelazo:**

- węglan żelazawy (II)
- siarczan żelazawy (II) monowodny lub heptawodny
- tlenek żelazowy (III)

E2 Jod:

- jodan wapnia, bezwodny
- jodan wapnia, heksawodny
- jodek sodu

E3 Kobalt:

- siarczan kobaltawy (II) monowodny lub heptawodny
- zasadowy węglan kobaltawy (II), monowodny

E4 Miedź:

- tlenek miedzi (II)
- zasadowy węglan miedzi (II), monowodny
- siarczan miedzi (II), pentawodny

E5 Mangan:

- węglan manganawy (II)
- tlenek manganawy i tlenek manganowy
- siarczan manganawy (II), mono- lub tetrawodny

E6 Cynk:

- węglan cynku
- tlenek cynku
- siarczan cynku mono- lub heptawodny

E7 Molibden:

- molibdenian amonu, molibdenian sodu

E8 Selen:

- selenian sodu
- selenin sodu

1.2. Dodatki zootechniczne

Enzymy i mikroorganizmy

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 29.

1.3. Dodatki technologiczne**a) Środki konserwujące**

E 200	Kwas sorbinowy
E 236	kwask mrówkowy (*)
E 260	Kwas octowy (*)
E 270	Kwas mlekowy (*)
E 280	Kwas propionowy (*)
E 330	Kwas cytrynowy

(*) Do kiszonek: wyłącznie wtedy, gdy warunki atmosferyczne nie pozwalają na właściwą fermentację.

b) Substancje antyutleniające

E 306 – bogate w tokoferol ekstrakty pochodzenia naturalnego stosowane jako antyutleniacze

c) Substancje wiążące, przeciwbrylające i koagulanty

E 470	Stearynian wapnia pochodzenia naturalnego
E 551b	Krzemionka koloidalna
E 551c	Kieselgur
E 558	Bentonit
E 559	Gлина kaolinitowa
E 560	Naturalne mieszanki stearynów i chlorynu
E 561	Wermikulit
E 562	Sepiolit
E 599	Perlit

d) Dodatki do kiszonek

Jako dodatki do kiszonek mogą być stosowane enzymy, drożdże i bakterie

Użycie kwasu mlekowego, mrówkowego, propionowego i octowego w produkcji kiszonki jest dozwolone wyłącznie wtedy, gdy warunki pogodowe nie pozwalają na właściwą fermentację.

2. NIEKTÓRE ŚRODKI ŻYWIENIA ZWIERZĄT

Niżej wymienione substancje muszą być dopuszczone na mocy dyrektywy Rady 82/471/EWG dotyczącej niektórych dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt ⁽¹⁾

Drożdże:

Saccharomyces cerevisiae

Saccharomyces carlsbergiensis

3. SUBSTANCJE DO PRODUKCJI KISZONKI

- Sól morską
- Gruba sól kamienna
- Serwatka
- Cukier
- Pulpą buraczana
- Mąka zbożowa
- Melasa

⁽¹⁾ Dz.U. L 213 z 21.7.1982, s. 8.

ZAŁĄCZNIK VII

Produkty do czyszczenia i dezynfekowania, o których mowa w art. 23 ust. 4

Produkty do czyszczenia i dezynfekowania pomieszczeń i urządzeń inwentarskich wykorzystywanych w produkcji zwierzęcej:

- Mydło potasowe i sodowe
  - Woda i para wodna
  - Mleko wapienne
  - Wapno
  - Wapno palone
  - Podchloryn sodu (np. pod postacią wybielacza w płynie)
  - Soda kaustyczna
  - Potaż żrący
  - Nadtlenek wodoru
  - Naturalne esencje roślinne
  - Kwas: cytrynowy, nadoctowy, mrówkowy, mlekowy, szczawiowy i octowy
  - Alkohol
  - Kwas azotowy (wyposażenie mleczarni)
  - Kwas (orto)fosforowy (V) (wyposażenie mleczarni)
  - Formaldehyd
  - Środki myjące i dezynfekujące do dojarek i urządzeń mleczarskich
  - Węglan sodu
-

ZAŁĄCZNIK VIII

Niektóre produkty i substancje używane do produkcji przetworzonej żywności ekologicznej, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a)

Uwagi:

A: dopuszczone na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 i przeniesione przez art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007

B: dopuszczone na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007

SEKCJA A – DODATKI DO ŻYWNOŚCI, W TYM ICH NOŚNIKI

Do celów obliczeń określonych w art. 23 ust. 4 lit. a) ppkt (ii) rozporządzenia (WE) nr 834/2007 dodatki do żywności wymienione w kolumnie numeru kodowego oznaczone gwiazdką należy uwzględniać jako składniki pochodzenia rolniczego.

Dopuszczenie	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
A	E 153	Węgiel drzewny		X	Ser kozi z popiołem Ser Morbier
A	E 160b*	Annato, biksyna, norbiksyna		X	Ser Red Leicester Ser Double Gloucester Ser Cheddar Ser Mimolette
A	E 170	Węgiel wapnia	X	X	Nie stosować do barwienia lub wzbogacania produktów w wapń
A	E 220 lub	Dwutlenek siarki	X	X	W winach owocowych (*) bez dodatku cukru (włączając jabłecznik i wino z gruszek) lub w miodzie pitnym 50 mg (**)
	E 224	Dwusiarczyn potasu	X	X	W przypadku jabłecznika i wina z gruszek z dodatkiem cukrów lub zagęszczonego soku owocowego po fermentacji: 100 mg (**) (*) W tym kontekście „wino owocowe” definiuje się jako wino zrobione z owoców innych niż winogrona. (**) Najwyższe dopuszczalne poziomy bez względu na źródło, wyrażone jako SO ₂ w mg/l.
A	E 250 lub	Azotyn sodu		X	Dla produktów mięsnych ⁽¹⁾ :
	E 252	Azotan potasu		X	dla E 250: indykatoryna ilość wprowadzana wyrażona jako NaNO ₂ : 80 mg/kg dla E 252: indykatoryna ilość wprowadzana wyrażona jako NaNO ₃ : 80 mg/kg dla E 250: Maksymalna ilość pozostałości wyrażona jako NaNO ₂ : 50 mg/kg dla E 252: Maksymalna ilość pozostałości wyrażona jako NaNO ₃ : 50 mg/kg
A	E 270	Kwas mlekowy	X	X	
A	E 290	Dwutlenek węgla	X	X	
A	E 296	Kwas jabłkowy	X		
A	E 300	Kwas askorbinowy	X	X	Produkty mięsne ⁽²⁾
A	E 301	Askorbinian sodu		X	Produkty mięsne ⁽²⁾ w związku z azotynami i azotanami

Dopuszcze- nie	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			pochodzenia roślinnego	pochodzenia zwierzęcego	
A	E 306*	Ekstrakt bogaty w tokoferol	X	X	Przeciwutleniacz w tłuszczach i olejach
A	E 322*	Lecytyny	X	X	Przetwory mleczne ⁽²⁾
A	E 325	Mleczan sodu		X	Produkty na bazie mleka i produkty mięsne
A	E 330	Kwas cytrynowy	X		
A	E 331	Cytryniany sodu		X	
A	E 333	Cytryniany wap- nia	X		
A	E 334	Kwas winowy (L(+)-)	X		
A	E 335	Winiany sodu	X		
A	E 336	Winiany potasu	X		
A	E 341 (i)	Fosforan mono- wapniowy	X		Środek spulchniający w mące z dodatkiem proszku do pieczenia
A	E 400	Kwas alginowy	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
A	E 401	Alginian sodu	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
A	E 402	Alginian potasu	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
A	E 406	Agar	X	X	Produkty na bazie mleka i produkty mięsne ⁽²⁾
A	E 407	Karagen	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
A	E 410*	Mączka chleba świętojańskiego	X	X	
A	E 412*	Guma guar	X	X	
A	E 414*	Guma arabska	X	X	
A	E 415	Guma ksanta- nowa	X	X	
A	E 422	Gliceryna	X		W ekstraktach roślinnych
A	E 440* (i)	Pektyna	X	X	Produkty na bazie mleka ⁽²⁾
A	E 464	Hydroksypropylo- metyloceluloza	X	X	Materiał do kapsułkowania kapsułek
A	E 500	Węglany sodu	X	X	„Dulce de leche” ⁽³⁾ oraz masło z kwaśnej śmietany i ser z kwaśnej śmietany ⁽²⁾
A	E 501	Węglany potasu	X		
A	E 503	Węglany amonu	X		
A	E 504	Węglany magnezu	X		
A	E 509	Chlorek wapnia		X	Koagulacja mleka
A	E 516	Siarczan wapnia	X		Nośnik
A	E 524	Wodorotlenek sodu	X		Zabezpieczenie powierzchni „Laugenge- bäck”
A	E 551	Dwutlenek krzemiu	X		Środek przeciwzbrylający dla ziół i przy- praw

Dopuszczanie	Kod	Nazwa	Przetwarzanie środków spożywczych		Szczegółowe warunki
			po pochodzenia roślinnego	po pochodzenia zwierzęcego	
A	E 553b	Talk	X	X	Środek do powlekania produktów mięsnych
A	E 938	Argon	X	X	
A	E 939	Hel	X	X	
A	E 941	Azot	X	X	
A	E 948	Tlen	X	X	

(¹) Dodatek ten może być używany wyłącznie po uprzednim wykazaniu przed właściwym organem, że dla tego dodatku nie jest dostępna żadna technologiczna alternatywa, która zapewniałaby te same właściwości produktu lub umożliwiałaby zachowanie jego szczególnych właściwości.

(²) Ograniczenia dotyczą tylko produktów zwierzęcych.

(³) „Dulce de leche” lub „Confiture de lait” odnosi się do miękkiej, słodkiej, brązowej śmietany zrobionej z ośłodzonego i zagęszczonego mleka.

SEKCJA B – SUBSTANCJE WSPOMAGAJĄCE PRZETWARZANIE I INNE PRODUKTY, KTÓRE MOGĄ BYĆ STOSOWANE
W PRZETWARZANIU SKŁADNIKÓW POCHODZENIA ROLNICZEGO Z PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ

Uwagi:

A: dopuszczone na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2092/91 i przeniesione przez art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007

B: dopuszczone na mocy rozporządzenia (WE) nr 834/2007

Dopuszczenie	Nazwa	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia roślinnego	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego	Szczegółowe warunki
A	Woda	X	X	Woda pitna w rozumieniu dyrektywy Rady 98/82/WE
A	Chlorek wapnia	X		Koagulator
A	Węglan wapnia	X		
A	Wodorotlenek wapnia	X		
A	Siarczan wapnia	X		Koagulator
A	Chlorek magnezu (lub nigari)	X		Koagulator
A	Węglan potasu	X		Suszenie winogron
A	Węglan sodu	X		Produkcja cukru/cukrów
A	Kwas mlekowy		X	Do regulacji pH kąpieli solankowej w produkcji sera ⁽¹⁾
A	Kwas cytrynowy	X	X	Do regulacji pH kąpieli solankowej w produkcji sera ⁽¹⁾ Produkcja oleju i hydroliza skrobi ⁽²⁾
A	Wodorotlenek sodu	X		Produkcja cukru/cukrów Produkcja oleju otrzymywanego z materiału siewnego rzepaku (<i>Brassica spp</i>)
A	Kwas siarkowy	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾ Produkcja cukru/cukrów ⁽²⁾
A	Kwas solny		X	Produkcja żelatyny Do regulacji pH kąpieli solankowej w przetwórstwie serów Gouda, Edam i Maasdammer, Boerenkaas, Frieze i Leidse Nagelkaas
A	Wodorotlenek amonu		X	Produkcja żelatyny
A	Nadtlenek wodoru		X	Produkcja żelatyny
A	Dwutlenek węgla	X	X	
A	Azot	X	X	
A	Alkohol etylowy	X	X	Rozpuszczalnik
A	Kwas garbnikowy	X		Środek wspomagający filtrację
A	Białko jaja	X		
A	Kazeina	X		
A	Żelatyna	X		
A	Karuk	X		
A	Oleje roślinne	X	X	Środki natłuszczające, przeciwprzyczepne lub przeciwpieniące

Dopuszczenie	Nazwa	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia roślinnego	Przygotowywanie środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego	Szczegółowe warunki
A	Dwutlenek krzemu w postaci żelu lub zawiesiny koloidalnej	X		
A	Węgiel aktywowany	X		
A	Talk	X		Zgodnie ze szczegółowymi kryteriami czystości dodatku do żywności E 553b
A	Bentonit	X	X	Środek zwiększający lepkość miodu pitnego ⁽¹⁾ Zgodnie ze szczegółowymi kryteriami czystości dodatku do żywności E 558
A	Kaolin	X	X	Propolis ⁽¹⁾ Zgodnie ze szczegółowymi kryteriami czystości dodatku do żywności E 559
A	Celuloza	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
A	Ziemia okrzemkowa	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
A	Perlit	X	X	Produkcja żelatyny ⁽¹⁾
A	Łupiny orzechów laskowych	X		
A	Mączka ryżowa	X		
A	Wosk pszczeli	X		Środek przeciwprzyczepny
A	Wosk karnauba	X		Środek przeciwprzyczepny

⁽¹⁾ Ograniczenie dotyczy tylko produktów zwierzęcych.

⁽²⁾ Ograniczenie dotyczy tylko produktów roślinnych.

ZAŁĄCZNIK IX

Składniki pochodzenia rolniczego nieprodukowane metodami ekologicznymi, o których mowa w art. 28**1. NIEPRZETWORZONE PRODUKTY ROŚLINNE ORAZ PRODUKTY Z NICH POZYSKANE W WYNIKU PROCESÓW****1.1. Jadalne owoce, orzechy i nasiona:**

— Żołędzie	<i>Quercus</i> spp.
— Orzechy kola	<i>Cola acuminata</i>
— Agrest	<i>Ribes uva-crispa</i>
— Marakuja (owoc męczennicy)	<i>Passiflora edulis</i>
— Maliny (suszone)	<i>Rubus idaeus</i>
— Czerwone porzeczki (suszone)	<i>Ribes rubrum</i>

1.2. Jadalne przyprawy i zioła:

— Pieprz (peruwiański)	<i>Schinus molle</i> L.
— Nasiona chrzanu	<i>Armoracia rusticana</i>
— Galgant mniejszy	<i>Alpinia officinarum</i>
— Krokosz barwierski	<i>Carthamus tinctorius</i>
— Ziele rukwi wodnej	<i>Nasturtium officinale</i>

1.3. Różne:

Glony, włącznie z wodorostami morskimi, dopuszczone w przetwórstwie żywności nieekologicznej

2. PRODUKTY ROŚLINNE**2.1. Tłuszcze i oleje, rafinowane lub nierafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie, pozyskane z innych roślin niż:**

— Kakao	<i>Theobroma cacao</i>
— Kokos	<i>Cocos nucifera</i>
— Oliwki	<i>Olea europaea</i>
— Słoneczniki	<i>Helianthus annuus</i>
— Palma	<i>Elaeis guineensis</i>
— Rzepak	<i>Brassica napus, rapa</i>
— Krokosz barwierski	<i>Carthamus tinctorius</i>
— Sezam	<i>Sesamum indicum</i>
— Soja	<i>Glycine max</i>

2.2. Następujące cukry, skrobia oraz inne produkty ze zbóż i bulw:

- Fruktaza
- Papier ryżowy
- Bezdrożdżowy papier chlebowy
- Skrobia z ryżu i kukurydzy woskowej, niemodyfikowana chemicznie

2.3. Różne:

- Białko grochu *Pisum* spp.
- Rum, uzyskiwany tylko z soku trzciny cukrowej
- Kirsch przygotowany na bazie owoców i przypraw określonych w art. 27 ust. 1 lit. c)

3. PRODUKTY ZWIERZĘCE:

Organizmy wodne, nie pochodzące z akwakultur i dopuszczone do przygotowywania nieekologicznych środków spożywczych

- Żelatyna
  - Serwatka w proszku „herasuola”
  - Naturalne jelita
-

ZAŁĄCZNIK X

Gatunki, w stosunku do których stwierdzono, że istnieje wystarczająca ilość nasion lub sadzeniaków ziemniaka produkowanych metodami ekologicznymi w znacznej liczbie odmian w każdej części Wspólnoty, o których mowa w art. 45 ust. 3

ZAŁĄCZNIK XI

Logo wspólnotowe, o którym mowa w art. 57

A. LOGO WSPÓLNOTOWE

1. **Warunki dotyczące przedstawiania oraz wykorzystania logo wspólnotowego**

- 1.1. Określone powyżej logo wspólnotowe obejmuje wzory przedstawione w części B.2 niniejszego załącznika.
- 1.2. Oznaczenia, które muszą zostać zawarte w logo wymienione są w części B.3 niniejszego załącznika. Istnieje możliwość połączenia logo z oznaczeniem wspomnianym w załączniku do rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007.
- 1.3. Aby korzystać z logo wspólnotowego oraz z oznaczeń określonych w części B.3 niniejszego załącznika spełnione muszą zostać techniczne wymogi ustanowione w podręczniku graficznym w części B.4 niniejszego załącznika.

B.2. Wzory

Español

Čeština

Dansk

Deutsch

Deutsch

Eesti keel

Eesti keel

Ελληνικά

English

Français

Italiano

Latviešu valoda

Lietuvių kalba

Magyar

Malti

Nederlands

Polski

Português

Slovenčina (slovenský jazyk)

Slovenščina (slovenski jezik)

Suomi

Svenska

Български

Română

Nederlands/Français

Suomi/Svenska

Français/Deutsch

B.3. Oznaczenia dodawane do logo wspólnotowego**B.3.1. Oznaczenia pojedyncze:**

BG: БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

ES: AGRICULTURA ECOLÓGICA

CS: EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

DA: ØKOLOGISK JORDBRUG

DE: BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT, ÖKOLOGISCHER LANDBAU

ET: MAHEPÕLLUMAJANDUS, ÖKOLOOGILINE PÕLLUMAJANDUS

EL: ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

EN: ORGANIC FARMING

FR: AGRICULTURE BIOLOGIQUE

IT: AGRICOLTURA BIOLOGICA

LV: BIOLOĢISKĀ LAUKSAIMNIECĪBA

LT: EKOLOGINIS ŽEMĖS ŪKIS

HU: ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS

MT: AGRIKULTURA ORGANIKA

NL: BIOLOGISCHE LANDBOUW

PL: ROLNICTWO EKOLOGICZNE

PT: AGRICULTURA BIOLÓGICA

RO: AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

SK: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

SL: EKOLOŠKO KMETIJSTVO

FI: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO

SV: EKOLOGISKT JORDBRUK

B.3.2. Połączenie dwóch oznaczeń:

Zezwala się na połączenie dwóch oznaczeń w językach wymienionych w B.3.1., pod warunkiem że są one tworzone w sposób zgodny z następującymi przykładami:

NL/FR: BIOLOGISCHE LANDBOUW – AGRICULTURE BIOLOGIQUE

FI/SV: LUONNONMUKAINEN MAATALOUSTUOTANTO – EKOLOGISKT JORDBRUK

FR/DE: AGRICULTURE BIOLOGIQUE – BIOLOGISCHE LANDWIRTSCHAFT

B.4. Podręcznik graficzny**SPIS TREŚCI**

1. Wprowadzenie
2. Ogólne wykorzystanie logo
  - 2.1. Logo wielobarwne (kolory referencyjne)
  - 2.2. Logo jednobarwne: logo czarno-białe
  - 2.3. Kontrast z barwami w tle
  - 2.4. Czcionka
  - 2.5. Język
  - 2.6. Rozmiary zredukowane
  - 2.7. Szczegółowe warunki stosowania logo
3. Separacje kolorów jednolitych
  - 3.1. Wybór dwóch kolorów
  - 3.2. Linie zewnętrzne
  - 3.3. Pojedynczy kolor: logo czarno-białe
  - 3.4. Arkusze próbek kolorów

1. WPROWADZENIE

Podręcznik graficzny stanowi instrument przeznaczony dla podmiotów gospodarczych w celu reprodukcji logo.

2. OGÓLNE WYKORZYSTANIE LOGO

2.1. Logo wielobarwne (kolory referencyjne)

W przypadku stosowania logo kolorowego, kolory tego logo muszą być kolorami jednolitymi (Pantone) bądź muszą być uzyskane w drodze procesu czterobarwnego. Kolory referencyjne określono poniżej.

Logo w Pantone

GREEN: Pantone 367

BLUE: Pantone Reflex Blue
Text in blue

Logo wykonane w technice druku czterokolorowego

GREEN: 30,5 % cyan + 60 % yellow

BLUE: 100 % cyan + 80 % magenta
Text in blue

2.2. Logo jednobarwne: logo czarno-białe

Logo czarno-białe może być używane w następujący sposób:

2.3. Kontrast z barwami w tle

W przypadku gdy stosowane jest barwne logo na kolorowym tle, które utrudnia czytelność, należy zastosować wokół logo okrąg dla wzmocnienia kontrastu z kolorami tła w następujący sposób:

Logo na tle barwnym

2.4. Czcionka

Należy stosować skondensowany wytłuszczony Frutiger lub Myriad z wersalikami w słowach.

Wielkość liter w słowach powinna być zredukowana zgodnie z normami określonymi w sekcji 2.6.

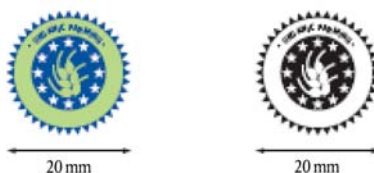
2.5. Język

Wersja językowa lub wersje językowe są przyjmowane według uznania zgodnie ze specyfikacjami zawartymi w B.3.

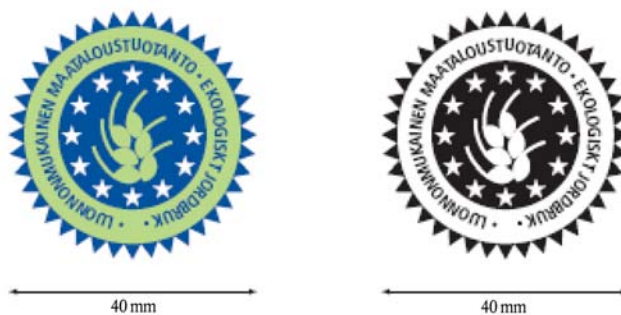
2.6. Rozmiary zredukowane

Wykorzystanie logo na etykietach różnego rodzaju sprawia, że konieczne jest jego zmniejszenie; minimalna wielkość średnicy powinna wynosić:

- a) Dla logo zawierającego pojedyncze oznaczenie: 20 mm.

- b) Dla logo zawierającego kombinację dwóch oznaczeń: 40 mm.

2.7. Szczegółowe warunki stosowania logo

Wykorzystanie logo służy nadaniu produktom szczególnej wartości. Z tego powodu najskuteczniejszym zastosowaniem logo jest użycie logo wielobarwnego, jako że w ten sposób ma ono lepszą prezentację i może być łatwiej i szybciej rozpoznane przez konsumenta.

Stosowanie logo jednobarwnego (czarno-białego), zgodnie z ustaleniami w sekcji 2.2, jest zalecane wyłącznie tam, gdzie wykorzystanie logo wielobarwnego jest niepraktyczne.

3. SEPARACJE KOLORÓW JEDNOLITYCH

3.1. Wybór dwóch kolorów

- Oznaczenie pojedyncze we wszystkich językach
- Przykłady połączenia języków omówione w sekcji B.3.2

ESPAÑOL

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DANSK

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ENGLISH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

ITALIANO

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

NEDERLANDS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

PORTUGUÊS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SVENSKA

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

— Przykłady połączenia języków omówione w sekcji B.3.2

NEDERLANDS/FRANÇAIS

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

SUOMI/SVENSKA

PANTONE 367

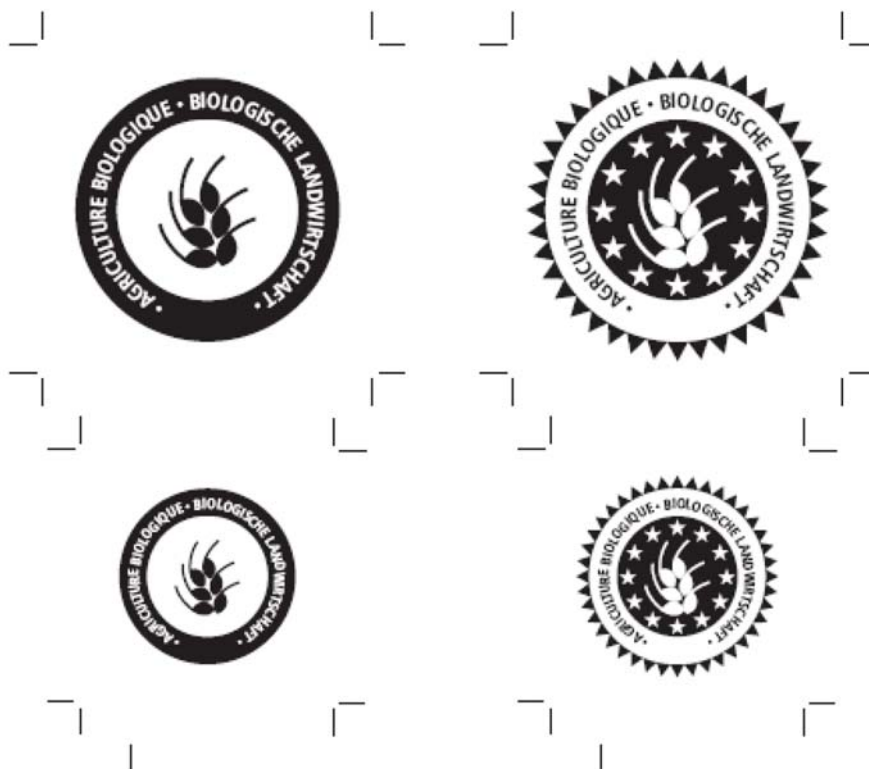
PANTONE REFLEX BLUE

FRANÇAIS/DEUTSCH

PANTONE 367

PANTONE REFLEX BLUE

3.2. Kontur

3.3. Pojedynczy kolor: logo czarno-białe

3.4. Arkusze próbek kolorów

PANTONE REFLEX BLUE

PANTONE 367

—

ZAŁĄCZNIK XII

Wzór certyfikatu wydawanego podmiotowi gospodarczemu określonego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, o którym mowa w art. 68 niniejszego rozporządzenia

Certyfikat wydawany podmiotowi gospodarczemu, określony w art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007	
Numer dokumentu:	
Nazwa i adres podmiotu gospodarczego: Główny rodzaj działalności (producent, przetwórcza, importer etc.):	Nazwa, adres i numer kodowy jednostki kontrolującej/ organu kontroli:
Grupy produktów/działalność: — Rośliny i produkty roślinne: — Zwierzęta gospodarskie i produkty zwierzęce: — Produkty przetworzone:	określone jako: produkcja ekologiczna, produkty w okresie konwersji, a także produkcja nieekologiczna prowadzona równoległe do produkcji/przetwarzania zgodnie z art. 11 rozporządzenia (WE) nr 834/2007
Termin ważności: Produkty roślinne od ... do ... Produkty zwierzęce od ... do ... Produkty przetworzone od ... do ...	Data kontroli:
Niniejszy dokument został wydany na podstawie art. 29 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz rozporządzenia (WE) nr 889/2008. Zadeklarowany podmiot gospodarczy poddał swoją działalność kontroli i spełnia wymagania określone we wspomnianym rozporządzeniu. Data, miejsce: Podpis w imieniu jednostki kontrolującej/organu kontroli wydającego świadectwo:	

ZAŁĄCZNIK XIII

Wzór deklaracji sprzedającego określonej w art. 69

Deklaracja sprzedającego określona w art. 9 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007	
Nazwa, adres sprzedającego:	
Identyfikacja (np. numer partii lub inwentarza):	Nazwa produktu:
<p>Składniki: (Określić wszystkie składniki występujące w produkcie/użyte w procesie produkcji)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>Oświadczam, że ww. produkt nie został wytworzony z organizmów genetycznie zmodyfikowanych ani przy ich użyciu w rozumieniu definicji określonej w art. 2 i 9 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007. Nie dysponuję żadnymi informacjami, które mogłyby sugerować, że niniejsze oświadczenie jest nieprawdziwe.</p> <p>Tym samym oświadczam, że ww. produkt jest zgodny z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 w zakresie zakazu używania organizmów genetycznie zmodyfikowanych.</p> <p>Zobowiązuję się poinformować naszego klienta oraz jego organ kontroli/jednostkę kontrolującą niezwłocznie po wycofaniu lub zmianie treści niniejszej deklaracji lub w przypadku pojawienia się informacji mogących naruszyć jej prawdziwość.</p> <p>Upoważniam jednostkę kontrolującą lub organ kontroli określone w art. 2 art. rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007, które sprawują nadzór nad naszym klientem, do zbadania prawdziwości niniejszej deklaracji oraz w razie konieczności do pobrania próbek do analizy dowodowej. Zgadzam się również, aby zadanie to było realizowane przez niezależną instytucję wyznaczoną na piśmie przez jednostkę kontrolującą.</p> <p>Niżej podpisany ponosi odpowiedzialność za prawdziwość niniejszej deklaracji.</p>	
Kraj, miejsce, data i podpis sprzedającego:	Pieczęć firmowa sprzedającego (o ile ma zastosowanie):

ZAŁĄCZNIK XIV

Tabela korelacji, o której mowa w art. 96

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/ 2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/ 2003	Niniejsze rozporządzenie
—		Artykuł 1
—		Artykuł 2 lit. a)
Artykuł 4 ust. 15		Artykuł 2 lit. b)
Załącznik III, C (tiret pierwsze)		Artykuł 2 lit. c)
Załącznik III, C (tiret drugie)		Artykuł 2 lit. d)
—		Artykuł 2 lit. e)
—		Artykuł 2 lit. f)
—		Artykuł 2 lit. g)
—		Artykuł 2 lit. h)
Artykuł 4 ust. 24		Artykuł 2 lit. i)
—		Artykuł 3 ust. 1
Załącznik I.B, 7.1 i 7.2		Artykuł 3 ust. 2
Załącznik I.B, 7.4		Artykuł 3 ust. 3
Załącznik I.A, 2.4		Artykuł 3 ust. 4
Załącznik I.A, 2.3		Artykuł 3 ust. 5
—		Artykuł 4
Artykuł 6 ust. 1, załącznik I.A, 3		Artykuł 5
Załącznik I.A, 5		Artykuł 6
Załącznik I.B i C (tytuły)		Artykuł 7
Załącznik I.B, 3.1		Artykuł 8 ust. 1
Załącznik I.C, 3.1		Artykuł 8 ust. 2
Załącznik I.B, 3.4, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11		Artykuł 9 ust. 1–4
Załącznik I.C, 3.6		Artykuł 9 ust. 5
Załącznik I.B, 8.1.1		Artykuł 10 ust. 1
Załącznik I.B, 8.2.1		Artykuł 10 ust. 2
Załącznik I.B, 8.2.2		Artykuł 10 ust. 3
Załącznik I.B, 8.2.3		Artykuł 10 ust. 4
Załącznik I.B, 8.3.5		Artykuł 11 ust. 1
Załącznik I.B, 8.3.6		Artykuł 11 ust. 2
Załącznik I.B, 8.3.7		Artykuł 11 ust. 3
Załącznik I.B, 8.3.8		Artykuł 11 ust. 4, 5
Załącznik I.B, 6.1.9, 8.4.1–8.4.5		Artykuł 12 ust. 1–4
Załącznik I.B, 6.1.9		Artykuł 12 ust. 5

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik I.C, 4, 8.1–8.5		Artykuł 13
Załącznik I.B, 8.1.2		Artykuł 14
Załącznik I.B, 7.1, 7.2		Artykuł 15
Załącznik I.B, 1.2		Artykuł 16
Załącznik I.B, 1.6		Artykuł 17 ust. 1
Załącznik I.B, 1.7		Artykuł 17 ust. 2
Załącznik I.B, 1.8		Artykuł 17 ust. 3
Załącznik I.B, 4.10		Artykuł 17 ust. 4
Załącznik I.B, 6.1.2		Artykuł 18 ust. 1
Załącznik I.B, 6.1.3		Artykuł 18 ust. 2
Załącznik I.C, 7.2		Artykuł 18 ust. 3
Załącznik I.B, 6.2.1		Artykuł 18 ust. 4
Załącznik I.B, 4.3		Artykuł 19 ust. 1
Załącznik I.C, 5.1, 5.2		Artykuł 19 ust. 2–4
Załącznik I.B, 4.1, 4.5, 4.7 i 4.11		Artykuł 20
Załącznik I.B, 4.4		Artykuł 21
Artykuł 7		Artykuł 22
Załącznik I.B, 3.13, 5.4, 8.2.5 i 8.4.6		Artykuł 23
Załącznik I.B, 5.3, 5.4, 5.7 i 5.8		Artykuł 24
Załącznik I.C, 6		Artykuł 25
Załącznik III, E.3 i B		Artykuł 26
Artykuł 5 ust. 3 i załącznik VI, części A i B		Artykuł 27
Artykuł 5 ust. 3		Artykuł 28
Artykuł 5 ust. 3	(1): Artykuł 3	Artykuł 29
Załącznik III, B.3		Artykuł 30
Załącznik III.7		Artykuł 31
Załącznik III, E.5		Artykuł 32
Załącznik III.7a		Artykuł 33
Załącznik III, C.6		Artykuł 34
Załącznik III.8 i A.2.5		Artykuł 35
Załącznik I.A, 1.1–1.4		Artykuł 36
Załącznik I.B, 2.1.2		Artykuł 37
Załącznik I.B, 2.1.1, 2.2.1, 2.3 i załącznik I.C, 2.1, 2.3		Artykuł 38
Załącznik I.B, 6.1.6		Artykuł 39
Załącznik III, A1.3 lit. b)		Artykuł 40
Załącznik I.C, 1.3		Artykuł 41

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/ 2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/ 2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik I.B, 3.4 tiret pierwsze i 3.6 lit. b)		Artykuł 42
Załącznik I.B, 4.8		Artykuł 43
Załącznik I.C, 8.3		Artykuł 44
Artykuł 6 ust. 3		Artykuł 45
	(3): Artykuł 1 ust. 1, 2	Artykuł 45 ust. 1, 2
	(3): Artykuł 3 lit. a)	Artykuł 45 ust. 1
	(3): Artykuł 4	Artykuł 45 ust. 3
	(3): Artykuł 5 ust. 1	Artykuł 45 ust. 4
	(3): Artykuł 5 ust. 2	Artykuł 45 ust. 5
	(3): Artykuł 5 ust. 3	Artykuł 45 ust. 6
	(3): Artykuł 5 ust. 4	Artykuł 45 ust. 7
	(3): Artykuł 5 ust. 5	Artykuł 45 ust. 8
Załącznik I.B, 8.3.4		Artykuł 46
Załącznik I.B, 3.6 lit. a)		Artykuł 47 ust. 1
Załącznik I.B, 4.9		Artykuł 47 ust. 2
Załącznik I.C, 3.5		Artykuł 47 ust. 3
	(3): Artykuł 6	Artykuł 48
	(3): Artykuł 7	Artykuł 49
	(3): Artykuł 8 ust. 1	Artykuł 50 ust. 1
	(3): Artykuł 8 ust. 2	Artykuł 50 ust. 2
	(3): Artykuł 9 ust. 1	Artykuł 51 ust. 1
	(3): Artykuł 9 ust. 2, 3	Artykuł 51 ust. 2
		Artykuł 51 ust. 3
	(3): Artykuł 10	Artykuł 52
	(3): Artykuł 11	Artykuł 53
	(3): Artykuł 12 ust. 1	Artykuł 54 ust. 1
	(3): Artykuł 12 ust. 2	Artykuł 54 ust. 2
	(3): Artykuł 13	Artykuł 55
	(3): Artykuł 14	Artykuł 56
		Artykuł 57
		Artykuł 58
	(2): Artykuł 1 i Artykuł 5	Artykuł 59
	(2): Artykuł 5 i 3	Artykuł 60
	(2): Artykuł 4	Artykuł 61
Artykuł 5 ust. 5		Artykuł 62
Załącznik III.3		Artykuł 63
Załącznik III.4		Artykuł 64

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik III.5		Artykuł 65
Załącznik III.6		Artykuł 66
Załącznik III.10		Artykuł 67
—		Artykuł 68
—		Artykuł 69
Załącznik III, A.1.		Artykuł 70
Załącznik III, A.1.2.		Artykuł 71
—		Artykuł 72
Załącznik III, A.1.3		Artykuł 73
Załącznik III, A.2.1		Artykuł 74
Załącznik III, A.2.2		Artykuł 75
Załącznik III, A.2.3		Artykuł 76
Załącznik I.B, 5.6		Artykuł 77
Załącznik I.C, 5.5, 6.7, 7.7, 7.8		Artykuł 78
Załącznik III, A.2.4		Artykuł 79
Załącznik III, B.1		Artykuł 80
Załącznik III, C		Artykuł 81
Załącznik III, C.1		Artykuł 82
Załącznik III, C.2		Artykuł 83
Załącznik III, C.3		Artykuł 84
Załącznik III, C.5		Artykuł 85
Załącznik III, D		Artykuł 86
Załącznik III, E		Artykuł 87
Załącznik III, E.1		Artykuł 88
Załącznik III, E.2		Artykuł 89
Załącznik III, E.4		Artykuł 90
Załącznik III, 9		Artykuł 91
Załącznik III, 11		Artykuł 92
—		Artykuł 93
—		Artykuł 94
Załącznik I.B, 6.1.5		Artykuł 95 ust. 1
Załącznik I.B, 8.5.1		Artykuł 95 ust. 2
—		Artykuł 95 ust. 3–8
—		Artykuł 95
—		Artykuł 96
—		Artykuł 97
Załącznik II, część A		Załącznik I

Rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	(1) Rozporządzenie (WE) nr 207/93 (2) Rozporządzenie (WE) nr 223/ 2003 (3) Rozporządzenie (WE) nr 1452/ 2003	Niniejsze rozporządzenie
Załącznik II, część B		Załącznik II
Załącznik VIII		Załącznik III
Załącznik VII		Załącznik IV
Załącznik II, część C		Załącznik V
Załącznik II, część D		Załącznik VI
Załącznik II, część E		Załącznik VII
Załącznik VI, część A i B		Załącznik VIII
Załącznik VI, część C		Załącznik IX
—		Załącznik X
—		Załącznik XI
—		Załącznik XIII
—		Załącznik IX